

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
ตำบลเหล่ากลาง
อำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร
ประจำตำบลเหล่ากลาง
อำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
ปีงบประมาณ พ.ศ. 2566-2567

คำนำ

ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2540 ได้ระบุไว้ว่าในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นในทุกด้านจะต้องให้ประชาชนได้มีส่วนร่วม เพื่อนำเอาปัญหาและความต้องการของประชาชนไปใช้ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และเพื่อให้มีความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัด ดังนั้นการจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ตำบลเหล่ากลาง อำเภอหนองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ทางศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรระดับตำบลได้ดำเนินการโดยผ่านกระบวนการจัดเวทีชุมชนเพื่อให้ทราบข้อมูลพื้นฐาน ปัญหา และความต้องการของเกษตรกรและนำมาวิเคราะห์ร่วมกันจัดทำเป็นแผนพัฒนาการเกษตรเพื่อแก้ไขปัญหาต่างๆ ในตำบล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง ได้รวบรวมข้อมูลและจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลครอบคลุมทั้ง 3 แผน ได้แก่ แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี แผนการลงทุน (ธุรกิจชุมชน) และแผนปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากร มุ่งหวังให้ชุมชนดำเนินการตามแผนเพื่อแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นได้ระดับหนึ่ง เพื่อให้มีความรู้ เกิดทักษะ มีรายได้เพิ่ม รวมถึงมีจิตสำนึกที่จะอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมและทรัพยากร และหวังเป็นอย่างยิ่งว่าแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบลฉบับนี้จะเป็นประโยชน์ต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐ ทุกระดับทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาในระดับท้องถิ่น เกษตรกรผู้สนใจ ที่สนใจจะศึกษา ข้อมูลเพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติต่อไป

นายธีราทร กุมพันธ์

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

กุมภาพันธ์ 2566

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
บทที่ 1 โครงการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่ากลาง อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์	1
บทที่ 2 สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน	3
บทที่ 3 สถานการณ์ของชุมชน	23
บทที่ 4 สัมเคราะห์ข้อมูล	26
บทที่ 5 แนวทางพัฒนาชุมชน	28
บทที่ 6 โครงการและกิจกรรมตามแผนพัฒนาการเกษตร	29 – 56
ภาคผนวก	57

บทที่ 1

โครงการพัฒนาชุมชนตำบลเหล่ากลาง อำเภอม้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

หลักการเหตุผล

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลได้ก่อตั้งขึ้นตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2543 ภายใต้โครงการเพิ่มศักยภาพชุมชนด้านการเกษตร ที่จะต้องมีศูนย์กลางของการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ทางการเกษตรในชุมชน โดยให้ชุมชนได้เข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาตั้งแต่การตัดสินใจเกี่ยวกับข้อมูลสารสนเทศของชุมชน การจัดกลุ่มของข้อมูล และการคัดเลือกข้อมูลเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุด การวิเคราะห์และจัดลำดับความสำคัญของแผนพัฒนาชุมชนตามฐานข้อมูลที่มีอยู่ภายในชุมชน ตลอดจนเป็นศูนย์กลางในการประสานความร่วมมือในการพัฒนางานด้านการเกษตรระหว่างเจ้าหน้าที่ภาครัฐ องค์กรเอกชน NGOs เกษตรกรอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องซึ่งสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2540 ที่ได้กำหนดไว้ในมาตรา 78 ระบุว่ารัฐ ต้องกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นพึ่งตนเอง และตัดสินใจในกิจกรรมของท้องถิ่นได้เอง รวมทั้งมาตรา 79 ระบุว่ารัฐต้องส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการสงวน บำรุงรักษา และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติและ ความหลากหลายทางชีวภาพอย่างสมดุล รวมทั้งมีส่วนร่วมในการส่งเสริมบำรุงรักษาคุ้มครองสิ่งแวดล้อมตามหลักพัฒนาที่ยั่งยืน และ มาตราที่ 84 กำหนดว่ารัฐจะต้องส่งเสริมการรวมตัวของเกษตรกรเพื่อวางแผนทางการเกษตร

เพื่อให้เป็นไปตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ องค์กรเอกชน องค์กรบริหารราชการส่วนท้องถิ่น และเกษตรกรในท้องที่ตำบลเหล่ากลาง อำเภอม้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จึงได้จัดทำเวทีชุมชนระดับหมู่บ้าน ตำบล เพื่อนำเสนอข้อมูลที่เกษตรกรในชุมชนต้องการใช้ในการวางแผนและพัฒนา ซึ่งประกอบด้วย ข้อมูลทางกายภาพ ข้อมูลชีวภาพ ข้อมูลทางด้านเศรษฐกิจ และข้อมูลทางด้านสังคม และได้ร่วมกันวิเคราะห์ข้อมูล นำเสนอข้อมูลโดยใช้เวทีชาวบ้าน เพื่อหาข้อสรุปร่วมกัน นำไปทำแผนพัฒนาชุมชนร่วมกันโดยเป็นหลักในการปฏิบัติและดำเนินการพัฒนาการเกษตรที่ยั่งยืนของชุมชนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้การดำเนินงานสอดคล้องกับรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ปีพุทธศักราช 2540 ในการกระจายอำนาจไปสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและให้เป็นไปตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 21 พฤศจิกายน 2543
2. เพื่อให้เกิดการประสานความร่วมมืออย่างแท้จริง ระหว่างหน่วยงานต่าง ๆ ในภาคราชการ เอกชน สถาบันเกษตรกร หน่วยงานที่ไม่สังกัดภาครัฐ (NGOs) สถาบันการเงินและอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. เพื่อให้เกิดการพัฒนาและบริหารงานด้านการเกษตรในลักษณะผสมผสานแบบบูรณาการ
4. เพื่อเพิ่มศักยภาพของชุมชนในด้านการวางแผนและพัฒนาตนเองไปสู่การพัฒนาที่ยั่งยืน
5. เพื่อเพิ่มรายได้และมีงานทำ

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

1. องค์กรปกครองท้องถิ่น สามารถทราบปัญหาและแนวทางแก้ไขตลอดจนแนวทางพัฒนาชุมชน
2. มีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชน สถาบันเกษตรกร สถาบันการเงิน และหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง
3. เกิดการพัฒนาและบริหารด้านการเกษตรในลักษณะผสมผสานแบบบูรณาการ
4. ชุมชนสามารถวางแผนการผลิตและการพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืน
5. ชุมชนมีรายได้และมีงานทำตลอดทั้งปี

พื้นที่เป้าหมาย

ดำเนินการในพื้นที่ ตำบลเหล่ากลาง อำเภอม้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ จำนวน 8 หมู่บ้าน

ระยะเวลาดำเนินการ

เริ่มดำเนินการตามโครงการพัฒนาชุมชน ตำบลเหล่ากลาง อำเภอม้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึงวันที่ 30 กันยายน 2564 รวมระยะเวลาดำเนิน 3 ปี

งบประมาณที่ใช้และแหล่งที่มา

งบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงานตั้งแต่ปีงบประมาณ 2553 เป็นเงินทั้งสิ้น 2,080,000 บาท (สองล้านแปดหมื่นบาทถ้วน)

ผู้รับผิดชอบโครงการ

- ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

บทที่ 2

สภาพพื้นฐานทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของชุมชน

ก. ข้อมูลทางกายภาพ

1. ที่ตั้ง

ตำบลเหล่ากลาง ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกของการอำเภอเมืองชัย ระยะทางประมาณ 11 กิโลเมตร และอยู่ห่างจากจังหวัดกาฬสินธุ์ ประมาณ 30 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 40 นาที

2. อาณาเขต

มีอาณาเขตติดต่อกับตำบล และอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลหนองแปน อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลลำชี อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลชัยภูมิ อำเภอสมเด็จ จังหวัดกาฬสินธุ์
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	ตำบลเมืองชัยพัฒนา อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

3. พื้นที่

ตำบลเหล่ากลางมีพื้นที่ทั้งหมด 21.848 ตารางกิโลเมตร หรือ 15,050 ไร่ โดยแยกการใช้ประโยชน์ดังนี้

พื้นที่ทำการเกษตร	13,588 ไร่
- พื้นที่ทำนา	11,380 ไร่
- พื้นที่สวนผสม	2,208 ไร่
ที่อยู่อาศัย	715 ไร่
พื้นที่แหล่งน้ำ	747 ไร่

4. ภูมิประเทศ

ภูมิประเทศ มีลักษณะเป็นที่ราบลุ่มเหมาะสมในการทำนา อยู่ในเขตชลประทานลำปาว มีแหล่งน้ำขนาดใหญ่ สามารถกักเก็บน้ำได้ตลอดปี นอกจากนี้ยังมี หนองบึง กระจายอยู่ทั่วไปตามหมู่บ้านต่างๆ

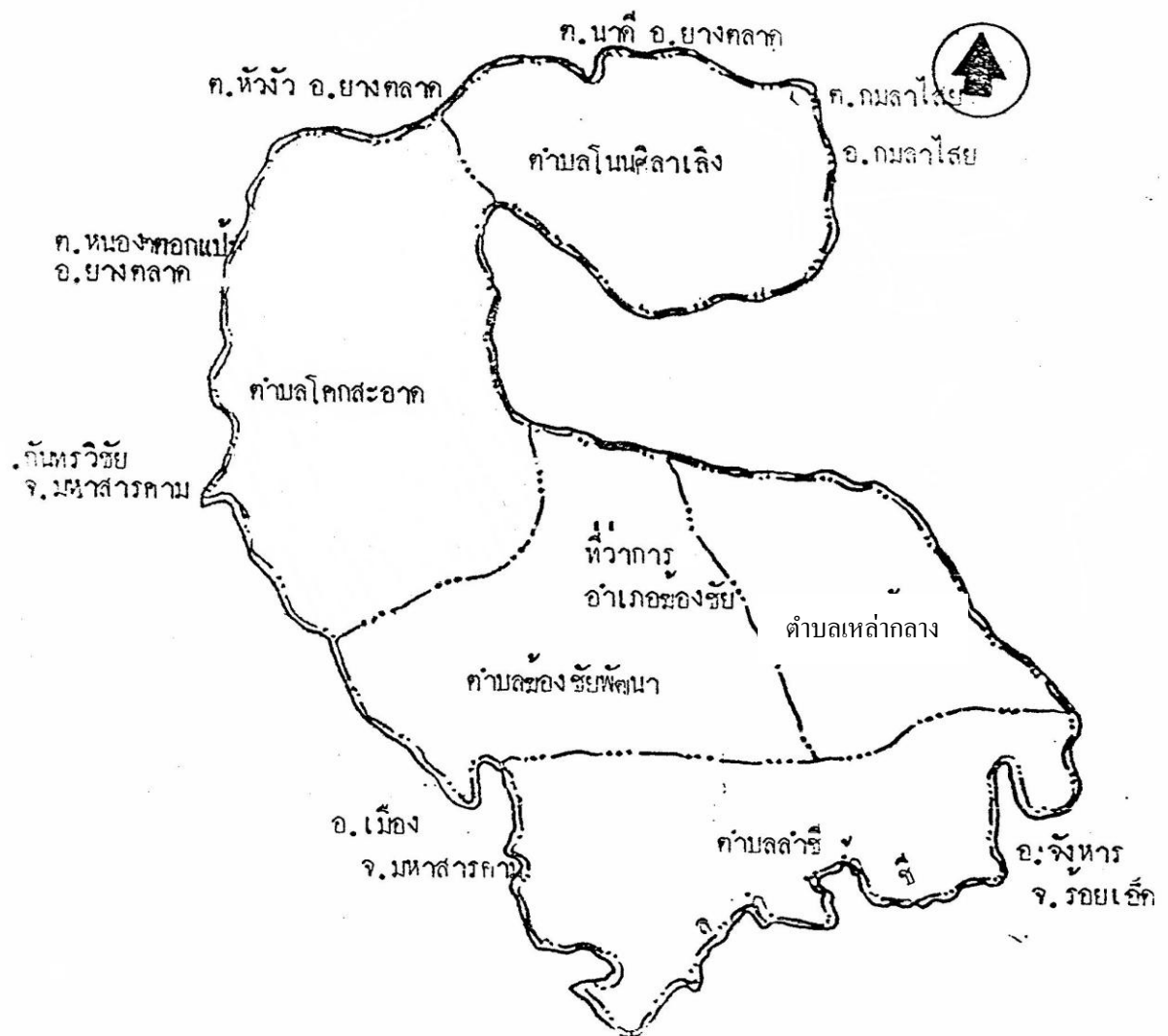
5. พื้นที่ป่าไม้

บริเวณที่เป็นพื้นที่ป่าได้แก่ป่าดงเหล่ากลาง มีพื้นที่ประมาณ 100 ไร่ นอกจากนั้นเป็นบริเวณดอนปู่ตา ของหมู่บ้าน ประชาชนใช้ประโยชน์ โดยเป็นแหล่งหาอาหารของชุมชน เช่น เห็ด ผักพื้นบ้าน หน่อไม้ ไข่มดแดง ฯลฯ

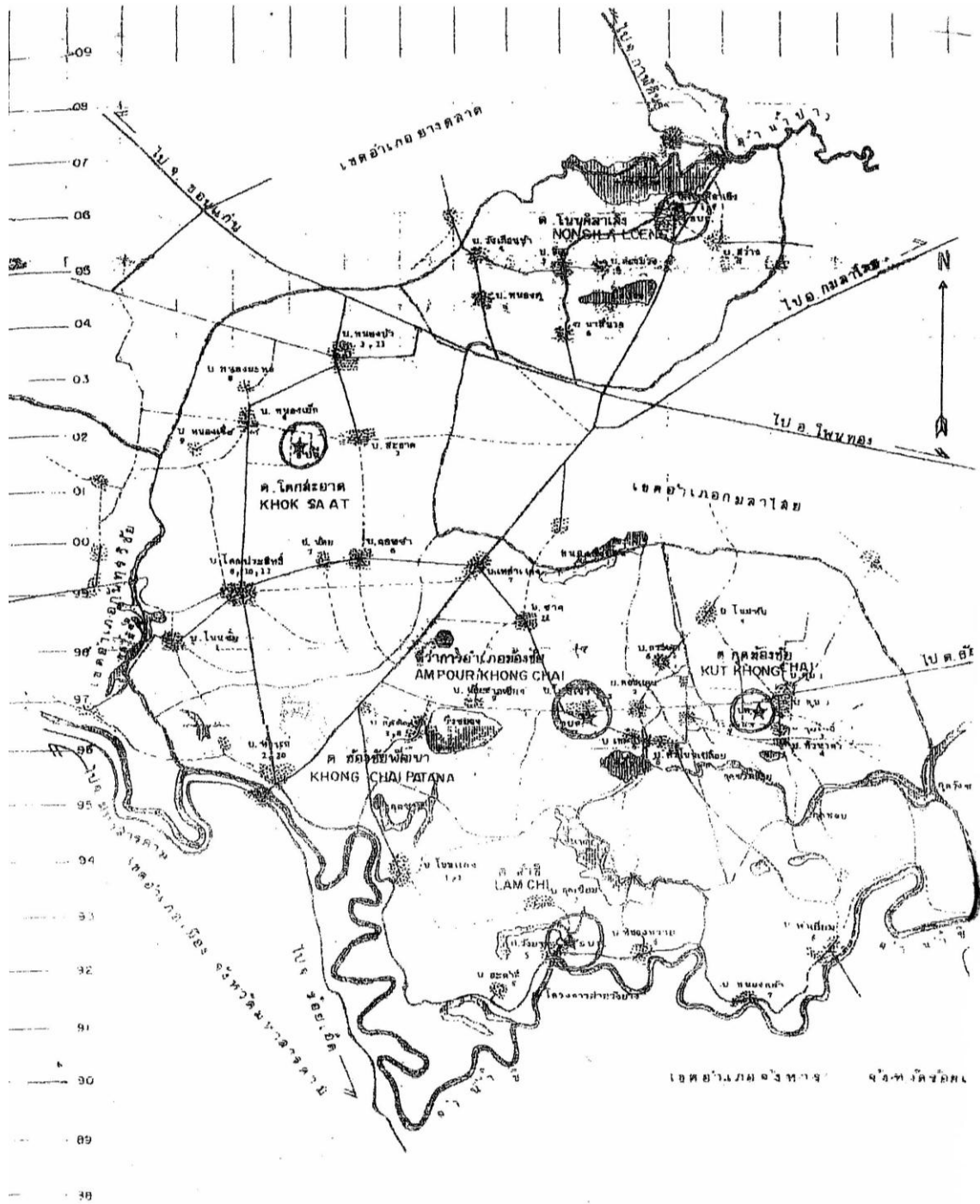
6. สภาพภูมิอากาศ

- ฤดูร้อน เริ่มตั้งแต่เดือนมีนาคม ถึง เดือนพฤษภาคม อุณหภูมิเฉลี่ย 33 องศาเซลเซียส
- ฤดูฝน เริ่มตั้งแต่เดือน มิถุนายน ถึง เดือนกันยายน อุณหภูมิเฉลี่ย 27 องศาเซลเซียส
- ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่เดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ อุณหภูมิเฉลี่ย 22 องศาเซลเซียส

แผนที่อำเภอหนองชัย
แสดงที่ตั้งอาณาเขต

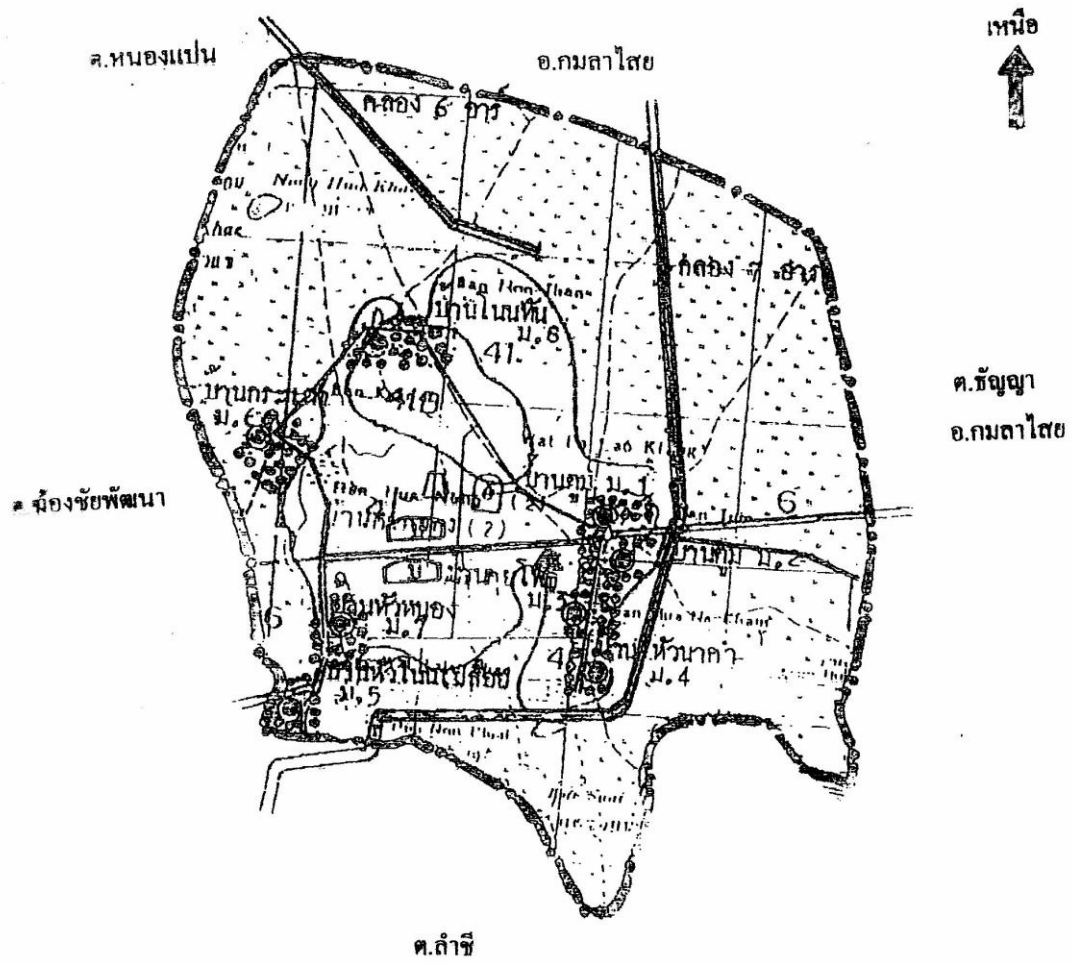
แผนที่อำเภอหนองชัย
แสดงเส้นทางคมนาคมและข้อมูลทั่วไป

แสดงสัญลักษณ์			
ถนนลาดยาง		หนอง, บึง	
ถนนลูกรัง		ตัวอาคารตึก	
เขตป่า		องค์การบริหารส่วนตำบล	
เขตตำบล		หมู่บ้าน	
ถนนคอกกาว			
แม่น้ำ			

แผนที่อำเภอสังขะ		
อำเภอสังขะ		จังหวัดกาฬ
เขียน	นาย ประสงค์	นาย พงษ์
สำรวจ		
มาตราส่วน	1 : 15,000	

แผนที่ตำบลเหล่ากลาง
แสดงที่ตั้งหมู่บ้านและเส้นทางคมนาคม

ถนนลาดยาง, คอนกรีต

คลองส่งน้ำ

คลองซอย

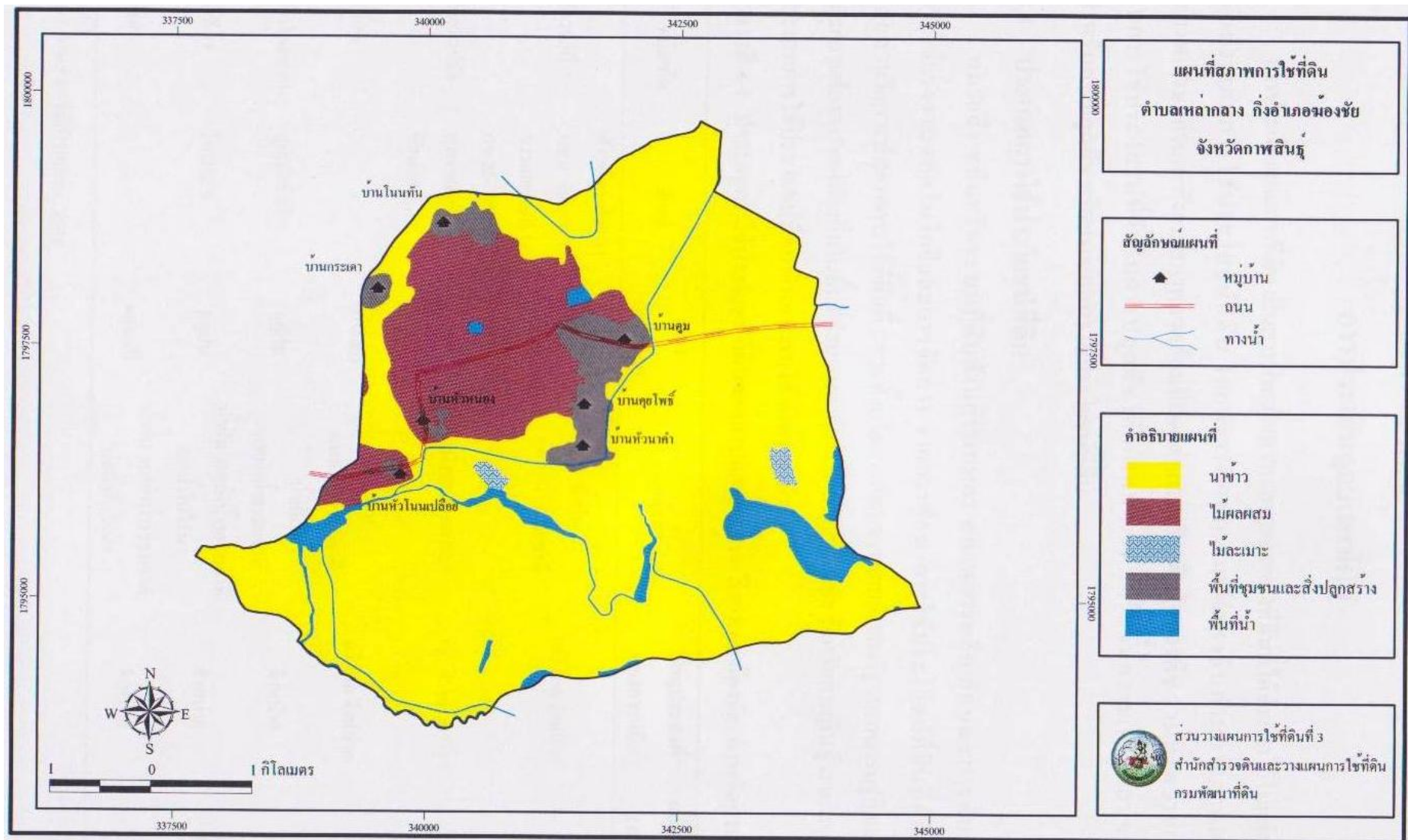
ที่ตั้งหมู่บ้าน

ที่ทำการ อบต. และศูนย์บริการฯ

วัดป่าเหล่ากลาง

รร.เหล่ากลาง

แผนที่ตำบลเหล่ากลาง
แสดงข้อมูลการใช้ที่ดิน

รูปที่ 3-2 แผนที่สภาพการใช้ที่ดิน ตำบลเหล่ากลาง กิ่งอำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

ที่มา : ส่วนวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดินที่ 2 สสว., 2549

ข้อมูลพื้นฐานทั่วไป

ตำบลเหล่ากลาง อำเภอม้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

หมู่ ที่	บ้าน	ครัวเรือน ทั้งหมด	ประชากร			ครัวเรือน เกษตรกร
			ชาย	หญิง	รวม	
1	ตูม	225	515	468	983	193
2	ตูม	168	370	350	720	139
3	คุยโพธิ์	93	241	222	463	80
4	หัวนาคำ	45	81	90	171	30
5	หัวโนนเปลือย	103	254	263	517	90
6	กระเดา	60	155	160	315	50
7	หัวหนอง	134	321	309	630	106
8	โนนทัน	168	371	369	740	140
		996	2,308	2,231	4,539	828

ข้อมูลพื้นฐานการเกษตร

ตำบลเหล่ากลาง อำเภอม้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

หมู่ ที่	บ้าน	พื้นที่ ทั้งหมด	พื้นที่ทำการเกษตร(ไร่)				ที่อยู่อาศัย (ไร่)	แหล่งน้ำ (ไร่)
			ที่นา	ที่ไร่	สวนผสม	รวม		
1	ตูม	3,343	2,584		485	3,069	138	136
2	ตูม	1,935	1,206		463	1,669	89	177
3	คุยโพธิ์	2,163	1,800		184	1,984	86	93
4	หัวนาคำ	738	640		51	691	23	24
5	หัวโนนเปลือย	1,128	900		90	990	116	22
6	กระเดา	812	730		38	768	34	10
7	หัวหนอง	2,233	1,420		558	1,978	103	152
8	โนนทัน	2,698	2,100		339	2,439	126	133
		15,050	11,380	-	2,208	13,588	715	747

21.848 ตารางกิโลเมตร

7. กลุ่มชุดดิน ความเหมาะสมของดินและคุณภาพของดิน

จากการสำรวจดินก่อนข้างละเอียด ที่ระดับมาตราส่วน 1:25,000 ของกรมพัฒนาที่ดิน พอสรุปข้อมูลดิน ในตำบลเหล่ากลาง พอสังเขปได้ดังนี้

ดินในที่ลุ่ม การระบายน้ำค่อนข้างเลว ถึง เลว ประกอบด้วย

1) กลุ่มชุดดินที่ 4 มีเนื้อที่ 9,968 ไร่ หรือร้อยละ 66.23 ของเนื้อที่ดินทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินเหนียวลิกมากสีเทาที่เกิดจากวัตถุกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน มีการระบายน้ำเลว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้ทำนา

2) กลุ่มชุดดินที่ 5 มีเนื้อที่ 540 ไร่ หรือร้อยละ 3.59 ของเนื้อที่ดินทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินเหนียวลิกมากสีเทาที่เกิดจากวัตถุกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า มีสภาพพื้นที่เป็นที่ราบลุ่มหรือราบเรียบ มีน้ำแช่ขังในฤดูฝน การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันส่วนใหญ่ใช้ทำนา

3) กลุ่มชุดดินที่ 18hi มีเนื้อที่ 465 ไร่ หรือร้อยละ 3.09 ของเนื้อที่ดินทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนละเอียดลิกมากสีเทาที่เกิดจากวัตถุกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้าหรือการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายมาทับถม จากวัสดุเนื้อหยาบ พบในบริเวณที่ลุ่มราบเรียบ หรือ ค่อนข้างราบเรียบมีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติปานกลาง การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันใช้ทำนา

4) กลุ่มชุดดินที่ 21B มีเนื้อที่ 250 ไร่ หรือร้อยละ 1.66 ของเนื้อที่ดินทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนลิกมากสีเทาที่เกิดจากวัตถุกำเนิดดินพวกตะกอนลำนํ้า พบในบริเวณที่ลุ่มตะกอนน้ำพาที่เป็นส่วนต่ำของสันดินริมน้ำ มีสภาพที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย มีน้ำแช่ขังในช่วงฤดูฝน การระบายน้ำค่อนข้างเลว ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ มีน้ำไหลบ่าท่วมขังสูงในฤดูฝน การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบันใช้ทำนา

ดินในที่ดอน ประกอบด้วย

5) กลุ่มชุดดินที่ 40B มีเนื้อที่ 2,371 ไร่ หรือร้อยละ 15.76 ของเนื้อที่ดินทั้งหมด เป็นกลุ่มชุดดินที่เป็นดินร่วนหยาบลิกมากที่เกิดจากการทับถมของตะกอนลำนํ้า หรือจากการสลายตัวผุพังอยู่กับที่หรือเคลื่อนย้ายมาทับถมของพวกวัสดุเนื้อหยาบ มีสภาพที่เป็นลูกคลื่นลอนลาดเล็กน้อย เป็นดินลิกมากมีการระบายน้ำดี ถึงดีปานกลาง ความอุดมสมบูรณ์ตามธรรมชาติต่ำ บางพื้นที่อาจพบลูกรังมาก ในช่วงความลึก 100 – 150 เซนติเมตรจากผิวดิน การใช้ประโยชน์ที่ดินในปัจจุบัน ปลูกไม้ผลผสม บางแห่งมีสภาพเป็นไม้ละเมาะ หรือ ทุ่งหญ้าธรรมชาติ

6) หน่วยดินเบ็ดเตล็ด มีเนื้อที่ 1,456 ไร่ หรือร้อยละ 9.67 ของเนื้อที่ดินทั้งหมด ได้แก่ พื้นที่ชุมชน และแหล่งน้ำ

ตารางที่ 3-1 คุณภาพดินตำบลเหล่ากลาง อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

กลุ่ม ชุดดิน	ชุดดิน	เนื้อดิน		การระบายน้ำ	ความอุดม สมบูรณ์	CEC (%)	BS (%)	ความลึก (ซม.)	ความลาดชัน (%)	pH		เนื้อที่	
		บน	ล่าง							บน	ล่าง	ไร่	ร้อยละ
4	Ka-sicA (ชุดดินกันทรวิชัย)	sic	c/c	เลว	ปานกลาง	>20	35-75	>150	0-2	6.0-7.0	6.0-7.0	9,968	66.23
5	Th-Nkg-sic1A (ชุดดินธวัชบุรี/ชุดดินหนองกุง)	sic1	sic/c	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	35-74	>149	0-2	5.5-6.4	5.5-7.1	232	1.54
5	Th-s1A/ow (ชุดดินธวัชบุรี)	s1	sic/c	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	35-75	>150	0-2	5.5-6.5	5.5-7.0	308	2.05
18hi	Bli-Bli-pic-s1A (ชุดดินบัวลาย)	s1	s1/s1	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	35-75	>150	0-2	5.0-6.0	5.5-7.0	465	3.09
21B	Ndg-s1B (ชุดดินโนนแดง)	s1	s1/s1/s1	ค่อนข้างเลว	ต่ำ	<10	<35	>150	2-5	6.0-6.5	5.5-7.0	250	1.66
40B	Cpr-Ht-s1B (ชุดดินจอมพระ/ชุดดินห้วยแถลง)	ls	s1/s1	ดี	ต่ำ	<10	35-75	>150	2-5	5.0-5.5	4.5-5.0	98	0.65
40B	Cpr-s1B (ชุดดินจอมพระ)	s1	s1/s1	ดี	ต่ำ	<10	35-75	>150	2-5	5.0-5.5	4.5-5.0	1,984	13.18
40B	Ptk-s1B (ชุดดินพระทองคำ)	s1	s1/s1	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	>150	2-5	5.0-5.5	6.0-7.0	46	0.31
40Bb	Ptk-s1B/b (ชุดดินพระทองคำ)	s1	s1/s1	ดีปานกลาง	ต่ำ	<10	<35	>150	2-5	5.0-5.5	6.0-7.0	243	1.62
U	U (พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	715	4.75
W	W (แหล่งน้ำ)	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	747	4.96
ผลรวมตำบลเหล่ากลาง												15,050	100.00

ที่มา : ส่วนสำรวจจำแนกดินที่ 3, 2549

หมายเหตุ : อักษรย่อ l = ดินร่วน s1 = ดินร่วนปนทราย c = ดินเหนียว sil = ดินร่วนปนทรายแป้ง cl = ดินร่วนปนดินเหนียว
 scl = ดินร่วนเหนียวปนทราย sic = ดินเหนียวปนทรายแป้ง ls = ดินทรายปนร่วน b = ดินนาบที่ดอน sic1 = ดินร่วนเหนียวปนทรายแป้ง
 : ความหมาย A/B = มีกลุ่มชุดดินหรือชุดดิน A มีเนื้อที่ 50 % B มีเนื้อที่ 50%

8. สภาพการใช้ที่ดิน

สภาพการใช้ที่ดินในตำบลเหล่ากลาง ประกอบด้วยประเภทการใช้ที่ดินต่างๆ ดังต่อไปนี้

- 1) พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง เนื้อที่ 715 ไร่ หรือร้อยละ 4.75 ของเนื้อที่ตำบล ซึ่งได้พื้นที่หมู่บ้านต่างๆ
- 2) พื้นที่เกษตรกรรม มีเนื้อที่ 13,588 ไร่ หรือร้อยละ 90.29 ของเนื้อที่ตำบลประกอบด้วยการใช้ประโยชน์ที่ดินด้านเกษตรกรรมต่างๆ ดังนี้
 - (1) นาข้าว มีเนื้อที่ 11,380 ไร่ หรือร้อยละ 75.61 ของเนื้อที่ตำบล
 - (2) พื้นที่สวนผสม 2,208 ไร่ หรือร้อยละ 14.67 ของเนื้อที่ตำบล
- 3) พื้นน้ำ มีเนื้อที่ 747 ไร่ หรือร้อยละ 4.96 ของเนื้อที่ตำบล ได้แก่ แม่น้ำ ลำคลอง บึงหรือหนองน้ำ อ่างเก็บน้ำ และบ่อน้ำในไร่นา

9. แหล่งน้ำ

ก. แหล่งน้ำธรรมชาติ

แหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญ ได้แก่ กุดวังซอ กุดหล่ม กุดชว่น้อย หนองเป็น หนองคู บึงโดน

ข. แหล่งน้ำที่สร้างขึ้น ได้แก่ ประปาหมู่บ้าน และคลองชลประทาน ซึ่งมีพื้นที่รับน้ำชลประทานได้มากกว่าร้อยละ 95 ของพื้นที่การเกษตรทั้งหมด

10. เส้นทางคมนาคม

มีเส้นทางคมนาคม ติดต่อกันระหว่างหมู่บ้าน เป็นถนนลาดยาง และถนนลูกรังบางช่วงการคมนาคมสะดวกพอสมควรประชาชนนิยมใช้รถจักรยานยนต์ และรถยนต์ ส่วนบุคคลเป็นพาหนะเดินทางสัญจรไปมาระหว่างหมู่บ้าน

11. สาธารณูปโภค

ตำบลเหล่ากลาง มีการพัฒนาสาธารณูปโภค โดยมีไฟฟ้า และน้ำประปาครบทุกหมู่บ้าน

12. สิ่งก่อสร้างต่างๆ

วัดพุทธศาสนา	จำนวน	10	วัด	โรงเรียนระดับประถมศึกษา	จำนวน	1	แห่ง
โรงเรียนมัธยมศึกษา	จำนวน	1	แห่ง	สถานีอนามัย	จำนวน	1	แห่ง
ที่ทำการ อบต.	จำนวน	1	แห่ง	ที่ทำการศูนย์แพทย์แผนไทย	จำนวน	1	แห่ง
ศาลาประชาคม	จำนวน	8	แห่ง	สุขศาลา	จำนวน	1	แห่ง
หอกระจายข่าว	จำนวน	8	แห่ง	ศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ	จำนวน	1	แห่ง
โรงสีข้าว	จำนวน	10	แห่ง	ร้านค้าชุมชน	จำนวน	1	แห่ง

13. ภัยธรรมชาติ

ตำบลเหล่ากลาง มีพื้นที่บางส่วนเป็นที่ลุ่ม ใกล้แหล่งน้ำ มักประสบปัญหาน้ำท่วมเป็นประจำ โดยมีพื้นที่ประสบภัยน้ำท่วมประมาณ 2,940 ไร่

ข ข้อมูลชีวภาพ

พันธุ์พืชที่ปลูก / พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

พืชเศรษฐกิจ ที่ปลูกในตำบลเหล่ากลาง มีดังนี้

ข้าวนาปี พันธุ์ข้าวนาปีที่เกษตรกรตำบลเหล่ากลางนิยมปลูกมี 2 พันธุ์คือ ข้าวนาวดอกมะลิ 105 คิดเป็นร้อยละ 80 และพันธุ์สงเสริม ได้แก่ พันธุ์ข้าวเหนียว กข 6 คิดเป็นร้อยละ 20

ข้าวนาปรัง จำแนกตามครัวเรือนที่ปลูกข้าวนาปรัง ในตำบลเหล่ากลาง พบว่าพันธุ์ข้าวที่ใช้ปลูกมากที่สุดคือพันธุ์สงเสริม ได้แก่ ชัยนาท 1 คิดเป็นร้อยละ 100

ข้าวโพดหวาน จำแนกตามครัวเรือนที่เกษตรกรที่ปลูกในตำบลเหล่ากลาง พบว่าพันธุ์ที่ปลูกมากที่สุดคือพันธุ์สงเสริม ได้แก่พันธุ์ชูปเปอร์สวีท คิดเป็นร้อยละ 50.00 และใช้พันธุ์พื้นเมือง คิดเป็นร้อยละ 50.00

มะม่วง จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกในตำบลเหล่ากลางพบว่าเกษตรกรปลูกพันธุ์สงเสริม ได้แก่ แก้ว เขียวเสวย หนองแซง น้ำดอกไม้ คิดเป็นร้อยละ 100.00

พริก จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรปลูกพันธุ์สงเสริม คิดเป็นร้อยละ 50.00 และปลูกพันธุ์พื้นเมือง คิดเป็นร้อยละ 50.00

พันธุ์สัตว์เศรษฐกิจ

โคเนื้อ จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรเลี้ยงพันธุ์สงเสริม ได้แก่ โกลุผสมพันธุ์บาร์มัน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเลี้ยงพันธุ์พื้นเมือง คิดเป็นร้อยละ 50

กระบือ จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรเลี้ยงพันธุ์พื้นเมือง คิดเป็นร้อยละ 100.00

สุกร จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรเลี้ยงพันธุ์สงเสริม ได้แก่ พันธุ์ลาสไวท์ และพันธุ์แลนด์ส คิดเป็นร้อยละ 75.00 และเลี้ยงพันธุ์พื้นเมือง คิดเป็นร้อยละ 25.00

เป็ดเนื้อ จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรเลี้ยงพันธุ์สงเสริม ได้แก่ เป็ดเทศพันธุ์บารี่ คิดเป็นร้อยละ 50.00 และเลี้ยงพันธุ์พื้นเมือง คิดเป็นร้อยละ 50.00

เป็ดไข่ จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรเลี้ยงพันธุ์สงเสริม ได้แก่ พันธุ์กากิแคมเบล คิดเป็นร้อยละ 100.00

ไก่พื้นเมืองและลูกผสม จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรเลี้ยงพันธุ์สงเสริม คิดเป็นร้อยละ 30

การเลี้ยงปลา

จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงปลาในตำบลเหล่ากลาง พบว่า เกษตรกรมีการเลี้ยงปลากินพืช ได้แก่ ปลานิล ปลาไน และปลาตะเพียน คิดเป็นร้อยละ 70 และเลี้ยงปลากินเนื้อ ได้แก่ ปลาดุก คิดเป็นร้อยละ 30

ระบบการผลิต

เกษตรกรในตำบลเหล่ากลาง ผลิตข้าวเป็นพืชหลักเนื่องจากพื้นที่เพาะปลูกของเกษตรกรส่วนใหญ่อยู่ในพื้นที่รับน้ำโครงการชลประทานลำปาว คิดเป็นร้อยละ 97.00 จึงมีระบบการผลิตข้าวปีละ 2 ครั้ง ได้แก่ปลูกข้าวนาปี ในฤดูฝนโดยอาศัยน้ำฝนและน้ำจากโครงการชลประทานและปลูกข้าวนาปรัง และพืชฤดูแล้ง เช่น ข้าวโพดหวาน หลังเก็บเกี่ยวข้าวนาปีในส่วนของ การปลูกข้าวนาปรังในแต่ละปีเกษตรกรจะปลูกมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับปริมาณการส่งน้ำของโครงการลำปาว การผลิตพืชของเกษตรกรเป็นลักษณะการผลิตพืชเชิงเดี่ยวเป็นส่วนใหญ่

ในส่วนของ การเลี้ยงสัตว์เกษตรกรและการเลี้ยงปลา เกษตรกรมีการเลี้ยงตลอดทั้งปีโดยการเลี้ยงแบบปล่อยตามธรรมชาติและให้อาหารสมทบ

เทคโนโลยีการผลิตพืช / สัตว์

ข้าวนาปี จำแนกตามครัวเรือนที่ปลูกข้าวนาปีในตำบลเหล่ากลาง พบว่า เกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเคมีในการเพิ่มผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 93.33 และไม่ใช้ปุ๋ย คิดเป็นร้อยละ 1.00 ส่วนการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิตข้าว คิดเป็นร้อยละ 73.00 และไม่ใช้สารเคมี คิดเป็นร้อยละ 25.33 ตามลำดับ พื้นที่ปลูกข้าวนาปี เฉลี่ย 12.93 ไร่ / ครัวเรือน ผลผลิตรวม 6,413.53 กก. / ครัวเรือน ผลผลิตเฉลี่ย 495.69 กก. / ไร่

ข้าวนาปรัง จำแนกตามครัวเรือนที่ปลูกข้าวนาปรังในตำบลเหล่ากลาง พื้นที่ปลูกข้าวนาปรัง เฉลี่ย 9.8 ไร่ / ครัวเรือน ผลผลิตเฉลี่ย 860 กก. / ไร่

มะม่วง จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกมะม่วงในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยในการเพิ่มผลผลิต คิดเป็น ร้อยละ 72.00 ไม่ใช้ คิดเป็นร้อยละ 28.00 และมีการใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต คิดเป็นร้อยละ 32.00 และไม่ใช้สารเคมี คิดเป็นร้อยละ 68.00 พื้นที่ปลูก เฉลี่ย 1.43 ไร่/ครัวเรือน ผลผลิตรวม 90.00 กก./ครัวเรือน ผลผลิตเฉลี่ย 62.66 กก./ไร่

พริก จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่ปลูกพริกในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรมีการใช้ปุ๋ยเพื่อเพิ่มผลผลิต คิดเป็นร้อยละ 100.00 และใช้สารเคมีในกระบวนการผลิต คิดเป็นร้อยละ 100.00 พื้นที่ปลูก เฉลี่ย 0.34 ไร่/ครัวเรือน ผลผลิตรวม 15.66 กก./ครัวเรือน ผลผลิตเฉลี่ย 48.78 กก./ไร่

การเลี้ยงสัตว์เศรษฐกิจในตำบล

โคเนื้อ จำแนกตามครัวเรือนที่เลี้ยงโคเนื้อในตำบลเหล่ากลาง พบว่า เกษตรกรมีการทำวัคซีนในการป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อย คิดเป็นร้อยละ 35.53 และไม่มีการทำวัคซีน คิดเป็น ร้อยละ 64.47 ไม่มีการเก็บถนอมอาหารหยาบในรูปหญ้าแห้ง หญ้าหมัก หรือฟางปรุงแต่ง คิดเป็นร้อยละ 100.00 และไม่มีการใช้อาหารข้นเลี้ยงโค คิดเป็นร้อยละ 100.00

สุกร จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงสุกรในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรมีการทำวัคซีนเพื่อป้องกันโรคปากและเท้าเปื่อยด้วยตนเอง คิดเป็น ร้อยละ 100.00 อาหารข้นที่เลี้ยงได้จากการผสมเอง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และอาหารสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 50.00 มีการแยกโรงเรือนของสุกรแต่ละขนาด คิดเป็นร้อยละ 50.00 และไม่มีการแยก คิดเป็นร้อยละ 50.00

เปิดเนื้อ จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงเปิดเนื้อในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรมีระบบการเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย คิดเป็นร้อยละ 87.50 และเลี้ยงแบบขังคอก คิดเป็นร้อยละ 12.50 อาหารที่ใช้เลี้ยงเป็นอาหารข้นที่ได้จากการผสมเอง คิดเป็นร้อยละ 37.50 และอาหารสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 62.50 การทำวัคซีน คิดเป็นร้อยละ 37.50 และไม่ทำวัคซีน คิดเป็นร้อยละ 62.50 ผู้ทำวัคซีนได้แก่ตนเอง คิดเป็นร้อยละ 50.00 และผู้อื่นทำให้คิดเป็นร้อยละ 50.00

เปิดไข่ จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงเปิดเนื้อในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรมีระบบการเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย คิดเป็นร้อยละ 70.00 เลี้ยงแบบขังคอก คิดเป็นร้อยละ 20.00 และเลี้ยงแบบปล่อย คิดเป็นร้อยละ 10.00 อาหารที่ใช้เลี้ยงเป็นอาหารข้นที่ได้จากการผสมเอง คิดเป็นร้อยละ 70.00 และอาหารสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 20.00 ไม่ใช้อาหารข้น คิดเป็นร้อยละ 10.00

ไก่พื้นเมืองและลูกผสม จำแนกตามครัวเรือนเกษตรกรที่เลี้ยงในตำบลเหล่ากลาง พบว่ามีระบบการเลี้ยงแบบกึ่งขังกึ่งปล่อย คิดเป็นร้อยละ 66.46 เลี้ยงแบบขังคอก คิดเป็นร้อยละ 1.79 และเลี้ยงแบบปล่อย คิดเป็นร้อยละ 31.73 อาหารที่ใช้เลี้ยงเป็นอาหารข้นที่ได้จากการผสมเอง คิดเป็นร้อยละ 25.74 และอาหารสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 8.38 ไม่ใช้อาหารข้น คิดเป็นร้อยละ 65.86 มีการทำวัคซีน คิดเป็นร้อยละ 32.33 ไม่ทำวัคซีน คิดเป็นร้อยละ 67.66 ทำวัคซีนด้วยตนเอง คิดเป็นร้อยละ 18.56 และให้ผู้อื่นทำให้คิดเป็นร้อยละ 13.77

การเลี้ยงปลา

ปลานิล/ปลาไน/ปลาตะเพียน จำแนกตามครัวเรือนที่เลี้ยงในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรมีการเลี้ยงปลาแบบเตรียมบ่อ คิดเป็นร้อยละ 40.00 และไม่มีการเตรียมบ่อ คิดเป็นร้อยละ 60.00 มีการให้อาหาร คิดเป็นร้อยละ 80.00 และไม่มีการให้อาหาร คิดเป็นร้อยละ 20.00 ส่วนอาหารที่ให้ ได้แก่ อาหารพื้นบ้าน คิดเป็นร้อยละ 80.00 อาหารสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 20.00 ไม่มีการใช้สารเคมี คิดเป็นร้อยละ 100.00

ปลาดุก จำแนกตามครัวเรือนที่เลี้ยงในตำบลเหล่ากลาง พบว่าเกษตรกรมีการเลี้ยงปลาแบบเตรียมบ่อ คิดเป็นร้อยละ 100.00 และ มีการให้อาหาร คิดเป็นร้อยละ 100.00 ส่วนอาหารที่ให้ ได้แก่ อาหารสำเร็จรูป คิดเป็นร้อยละ 100.00 และมีการใช้สารเคมี คิดเป็นร้อยละ 100.00

ปริมาณผลผลิต

ข้าวนาปี พื้นที่ปลูก 11,380 ไร่ เกษตรกร 720 ราย เฉลี่ย 15.7 ไร่/ครัวเรือน ผลผลิตรวม 7,738,400 กก. ผลผลิตเฉลี่ย 680 กก./ไร่

ข้าวนาปรัง พื้นที่ปลูก 11,380 ไร่ เกษตรกร 720 ราย เฉลี่ย 15.7 ไร่/ครัวเรือน ผลผลิตรวม 9,217,800 กก. ผลผลิตเฉลี่ย 810 กก./ไร่

ค. ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

ขนาดการถือครองที่ดิน

- (1) สูงสุด 96 ไร่ / ครัวเรือน
- (2) ต่ำสุด 2 ไร่ / ครัวเรือน
- (3) เฉลี่ย 15.6 ไร่ / ครัวเรือน

สิทธิในที่ดินทำกิน

พื้นที่ทำกินของตำบลเหล่ากลาง มีเอกสารสิทธิ์ เป็น โฉนด และ นส3 คิดเป็นร้อยละ 100.00

จำนวนแรงงาน

- จำนวนสมาชิก เฉลี่ย 5.3 คน/ครัวเรือน
- จำนวนแรงงานในภาคเกษตร เฉลี่ย 3.35 คน / ครัวเรือน
- จำนวนแรงงานนอกภาคเกษตร เฉลี่ย 1.25 คน / ครัวเรือน

รายได้และรายจ่ายของครัวเรือน

รายได้ในภาคเกษตร พบมากที่สุดเฉลี่ยในช่วง 30,000-39,999 บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ 62.66 รองลงมารายได้ เฉลี่ยในช่วง 20,000-29,999 บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ 20.66 และรายได้เฉลี่ย ในช่วง 40,000-49,999 บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ 16.33 ตามลำดับส่วนรายได้พบน้อยที่สุดเฉลี่ยในช่วง มากกว่า 200,000 บาท / ครัวเรือน/ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 0.33

****หมายเหตุ** รายได้เฉพาะเป็นเงินสด ส่วนที่เก็บไว้ บริโภคข้าวพันธุ์ และอื่นๆ ไม่ได้นำมา คิดเป็นมูลค่า

รายได้นอกภาคเกษตร พบมากที่สุดได้แก่รายได้เฉลี่ยในช่วง 20,000-29,000 บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ 57.62 รองลงมาได้แก่รายได้เฉลี่ยในช่วง 30,000-39,000 บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ 27.36 และรายได้เฉลี่ยในช่วง 10,000-19,999 บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ 14.33 ตามลำดับ และรายได้ที่พบน้อยที่สุดเฉลี่ยในช่วง 150,000-200,000 บาท / ครัวเรือน / ปี คิดเป็นร้อยละ 0.33

รายจ่ายในภาคเกษตร พบสูงสุดในช่วง 29,000 - 39,320 บาท/ครัวเรือนต่อปี คิดเป็นร้อยละ 64.52 รองลงมาได้แก่รายจ่ายในช่วง 30,000 - 54,200 บาท คิดเป็นร้อยละ 22.23 รายจ่ายที่พบน้อยที่สุดในช่วง 10,000 - 19,900 บาท คิดเป็นร้อยละ 13.23

เป้าหมายของการทำฟาร์ม

การปลูกพืชและการเลี้ยงสัตว์ในตำบลเหล่ากลาง มีเป้าหมายที่สำคัญ คือ

ข้าวนาปี เกษตรกรมีเป้าหมายการผลิตเพื่อบริโภคคิดเป็นร้อยละ 20 และเพื่อจำหน่าย ร้อยละ 80

ข้าวนาปรัง เกษตรกรมีเป้าหมายของการผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ ร้อยละ 100

มะม่วง เป้าหมายของการผลิตเพื่อบริโภคคิดเป็นร้อยละ 50และเพื่อจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 50

พริก เป้าหมายการผลิต เพื่อบริโภคคิดเป็นร้อยละ 90 และเพื่อจำหน่ายคิดเป็น ร้อยละ 10

โคเนื้อ เป้าหมายการผลิตเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ คิดเป็นร้อยละ 100.00

กระบือ เป้าหมายของการเลี้ยงเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ คิดเป็นร้อยละ 100.00

สุกร เป้าหมายของการเลี้ยงเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ คิดเป็นร้อยละ 100.00

สัตว์ปีก เป้าหมายของการเลี้ยงเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ คิดเป็นร้อยละ 25.00 และเพื่อบริโภคในครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ 75.00

ปลา เป้าหมายของการเลี้ยงเพื่อจำหน่าย คิดเป็นร้อยละ 5 และเลี้ยงเพื่อจำหน่ายคิดเป็นร้อยละ 95

เทคนิควิธีการผลิต

ข้าวนาปี

การเตรียมดิน ไถ 2 ครั้ง ได้แก่ ไถแปรและไถตะ โดยใช้เครื่องจักรกลการเกษตร

การตกกล้า ประมาณปลายเดือน พฤษภาคมถึงเดือนมิถุนายน หลังจากไถตะดินไว้ก่อน เมื่อมีฝนตก หรือมีน้ำชลประทานก็จะทำการไถครั้งที่ 2 จากนั้นคราดเพื่อปรับระดับดิน ทำเทือกแล้วจะนำเมล็ดพันธุ์ข้าวที่เตรียมไว้ (แช่น้ำ 1 คืน หุ้ม 2 คืน) นำมาหว่านในอัตรา 5-7 กก. /ไร่ เมื่ออายุกล้าได้ 25-30 วันจึงจะถอนไปปักดำ

การปักดำ การเตรียมแปลงปักดำทำเหมือนแปลงตกกล้า เมื่อต้นกล้าพร้อมที่จะปักดำก็จะถอนกล้าในขณะเดียวกันจะทำการไถคราดครั้งที่ 2 และนำต้นกล้าที่ถอนไว้มาปักดำทันที

สำหรับนาหว่านน้ำตม เกษตรกรจะเตรียมดินโดยการไถตะ ไถแปร คราด มอบ (ปรับระดับดินหรือทำเทือก) แล้วจึงนำเมล็ดพันธุ์ข้าวที่เตรียมไว้ (แช่น้ำ 1 คืน หุ้ม 2 คืน) นำมาหว่านใช้เมล็ดพันธุ์ 10-15 กก. / ไร่ โดยทั่วไปในฤดูฝนเกษตรกรนิยมทำนาดำ คิดเป็นร้อยละ 70.00 และนาหว่าน คิดเป็นร้อยละ 30.00

การดูแลรักษา เกษตรกรจะใช้ปุ๋ยเคมีในนาข้าว สูตร 16-16-8, 16-20-0 และสูตร 46-0-0, 21-0-0 ประมาณ 25-30 กก./ไร่ ระยะเวลาที่ใช้มี 2 ช่วง ได้แก่ หลังการปักดำข้าวและระยะข้าวตั้งท้องใช้ไนโตรเจน 10-12 กก. / ไร่ มีการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดการระบาดของศัตรูข้าว ซึ่งได้แก่ หอยเชอรี่ หนอนและแมลงศัตรูข้าวที่ระบาด และบางหมู่บ้านมีการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดวัชพืชนาข้าวด้วย

การเก็บเกี่ยว ก่อนข้าวจะครบอายุการเก็บเกี่ยวประมาณ 10-15 วันเกษตรกรมีการระบายน้ำออกจากแปลงนา และเริ่มเก็บเกี่ยวข้าวประมาณกลางเดือนพฤศจิกายน การเก็บเกี่ยวโดยใช้แรงงานคน คิดเป็นร้อยละ 50.00 และใช้เครื่องจักรกล คิดเป็นร้อยละ 50.00

ข้าวนาปรัง

การเตรียมดิน เริ่มหว่านข้าวนาปีน้ำตมตั้งแต่ช่วงปลายเดือนธันวาคม โดยเผาตอซังข้าวปีเดียวก่อน จากนั้นจึงไถตะ ไขน้ำเข้านาขังไว้ประมาณ 3-5 วัน จึงไถแปรและคราดเพื่อทำเทือกแล้วระบายน้ำออก

การเตรียมเมล็ดพันธุ์ เกษตรกรนำเมล็ดพันธุ์แช่น้ำ 2 คืนและหุ้ม 1 คืนแล้วนำไปหว่านในแปลงนา อัตราการใช้เมล็ดพันธุ์ 15-20 กก. / ไร่

การดูแลรักษา หลังหว่านข้าวได้ 5 วัน จะเริ่มเปิดน้ำเข้าแปลงนาที่ละน้อยจนปริมาณน้ำพอเหมาะจึง
ปิดน้ำไว้เมื่อต้นข้าวอายุได้ประมาณ 20 วันหลังหว่าน เกษตรกรใส่ปุ๋ยเคมีครั้งที่ 1 โดยใช้ปุ๋ยเคมีสูตร 16-20-0 หรือ
สูตร 16-16-8 หว่านในอัตรา 20-30 กก. / ไร่ หลังจากนั้นพอข้าวอายุได้ ประมาณ 45-50 วันใส่ปุ๋ยครั้งที่ 2 อีก อัตรา
20-25 กก. / ไร่ มีการดูแลรักษาระดับน้ำให้พอเหมาะกับการเจริญเติบโตของข้าวอยู่เสมอ สำหรับโรคแมลงศัตรู
ข้าวที่พบการระบาดได้แก่ หอยเชอรี่ หนู หนอนกอ เพลี้ยกระโดดและวัชพืช เกษตรกรป้องกันกำจัดโดยใช้สารเคมี
คิดเป็นร้อยละ 80.00

18

การเก็บเกี่ยว เริ่มเก็บเกี่ยวข้าวนาปรังประมาณ กลางเดือนเมษายนถึงต้นเดือนพฤษภาคม การเก็บ
เกี่ยวใช้แรงงานคน คิดเป็นร้อยละ 24.00 และใช้เครื่องจักรกล คิดเป็นร้อยละ 76.00 ส่วนการนวดใช้เครื่องจักรกล
คิดเป็นร้อยละ 100.00 และเมื่อนวดเสร็จเกษตรกรนำไปขายที่แหล่งรับซื้อทันที

สัตว์ใช้งาน เครื่องจักรกลการเกษตรและปัจจัยการผลิต

ในสภาพการผลิตทางการเกษตรของเกษตรกรตำบลเหล่ากลางในปัจจุบันไม่นิยมใช้แรงงานสัตว์ส่วน
ใหญ่มีการใช้เครื่องจักรกลการเกษตร จากการจำแนกครัวเรือนเกษตรกรที่ใช้เครื่องจักรกลในตำบลเหล่ากลาง
พบว่ามีการใช้ คิดเป็นร้อยละ 97.00 และไม่ได้ใช้คิดเป็นร้อยละ 3.00 เครื่องจักรกลที่ใช้มากที่สุด ได้แก่ รถไถเดิน
ตาม คิดเป็นร้อยละ 94.66 รองลงมา ได้แก่ รถมอเตอร์ไซด์ คิดเป็นร้อยละ 52.66 รถกระบะเล็ก คิดเป็นร้อยละ
39.00 และรถแทรกเตอร์ คิดเป็นร้อยละ 10.00 ตามลำดับ
ส่วนการใช้เครื่องจักรกลเฉพาะพืชมากที่สุด ได้แก่ เครื่องนวดข้าว คิดเป็นร้อยละ 76.00 รองลงมา ได้แก่ เครื่องเก็บ
เกี่ยว คิดเป็นร้อยละ 38.66 และเครื่องพ่นยา คิดเป็นร้อยละ 4.66 ตามลำดับ

ปัจจัยการผลิตทางการเกษตร

แหล่งสินเชื่อเพื่อการเกษตร

ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรและสหกรณ์การเกษตร คิดเป็นร้อยละ 77.33 รองลงมา
กู้จากเพื่อนบ้าน/ญาติพี่น้อง คิดเป็นร้อยละ 10.66 ธนาคารพาณิชย์และพ่อค้า คิดเป็นร้อยละ 6.00 และ 0.33
ตามลำดับ

ข้อมูลการตลาด

เกษตรกรตำบลเหล่ากลาง มีแหล่งปัจจัยการผลิต และแหล่งจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตรที่สำคัญ คือ
ภายในจังหวัดกาฬสินธุ์ คิดเป็นร้อยละ 85 และที่จังหวัดร้อยเอ็ด คิดเป็นร้อยละ 15 ดังวิธีการตลาด ดังนี้

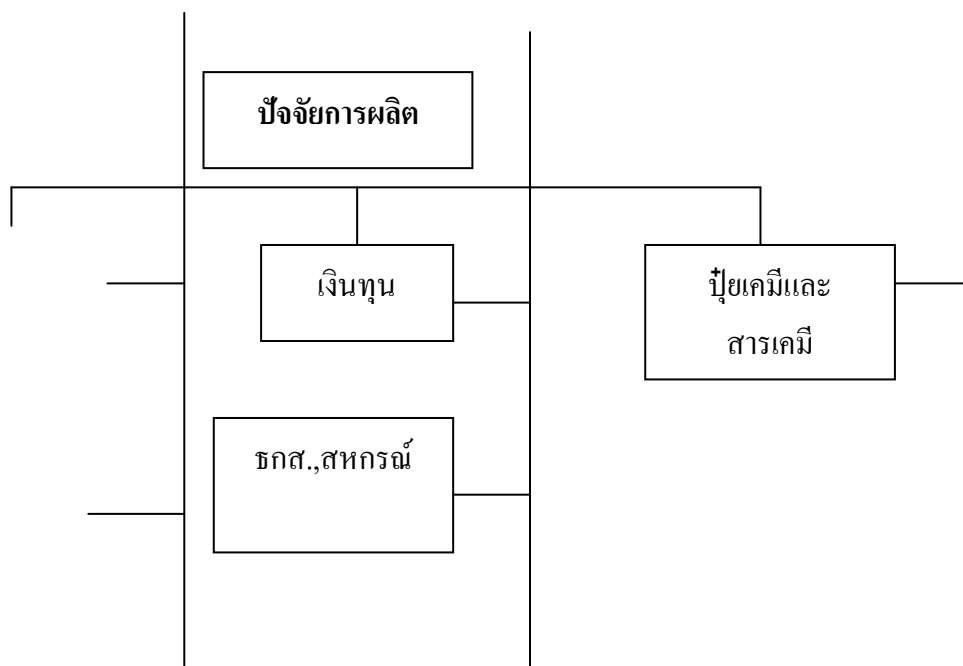
ปฏิทินการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์, ประมงของเกษตรกรตำบลเหล่ากลาง

อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์ ปี 2561

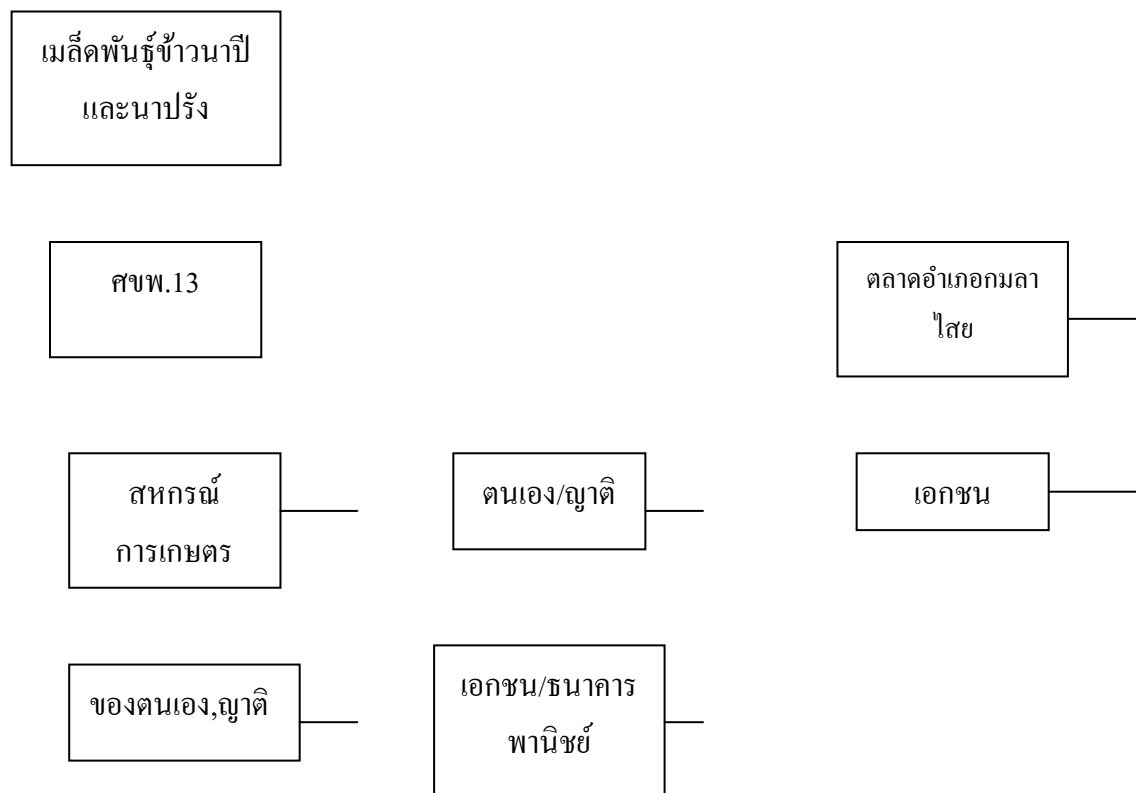
ชนิดพืช / สัตว์	ช่วงเดือน												หมายเหตุ
	มค	กพ	มีค	เมย	พค	มิย	กค	สค	กย	ตค	พย	ธค	
ข้าวนาปี													นาดี 20 % นาหวาน 80 % นาหวาน 100 %
ข้าวนาปรัง													
พืชผักต่าง ๆ													
ไม้ผล ไม้ยืนต้น													
การเลี้ยงสัตว์													
- โค - กระบือ													
- สุกร													
- สัตว์ปีก													
- ประมง													

ที่มา : จากการสัมภาษณ์เกษตรกรตำบลเหล่ากลาง , มกราคม 2561

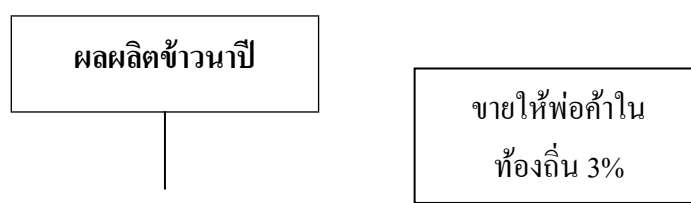
แผนผัง แสดงแหล่งปัจจัยการผลิต

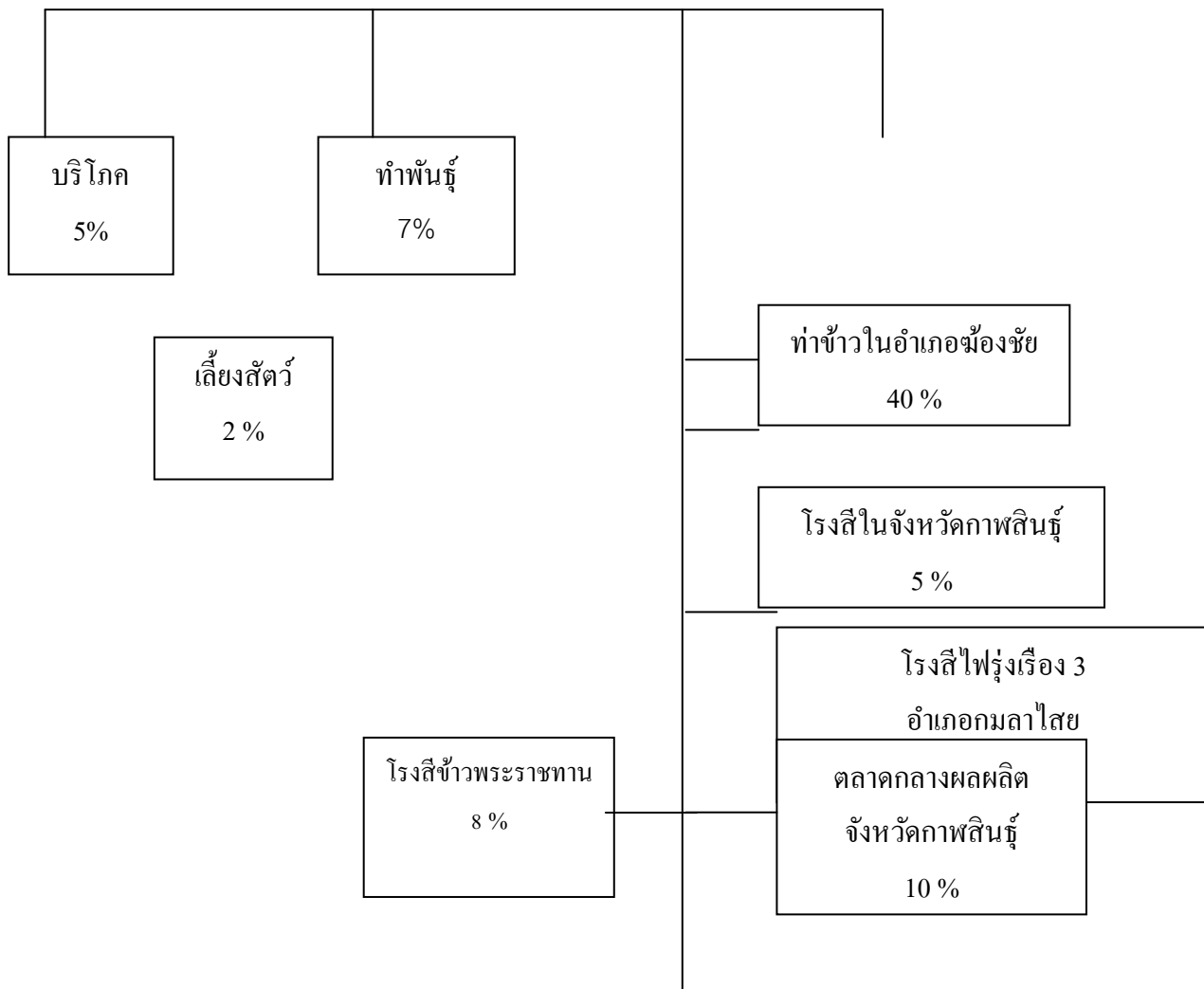
ที่มา :จากการสัมภาษณ์เกษตรกรตำบลเหล่ากลาง ,2565

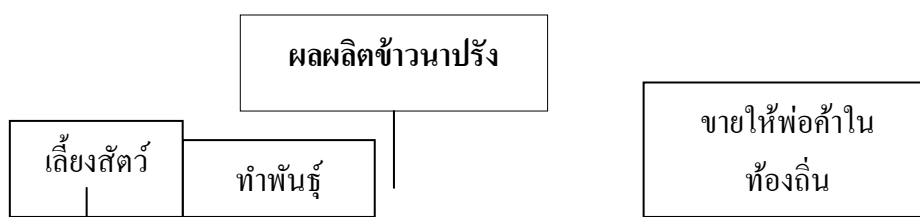
วิธีการตลาดข้าวนาปี

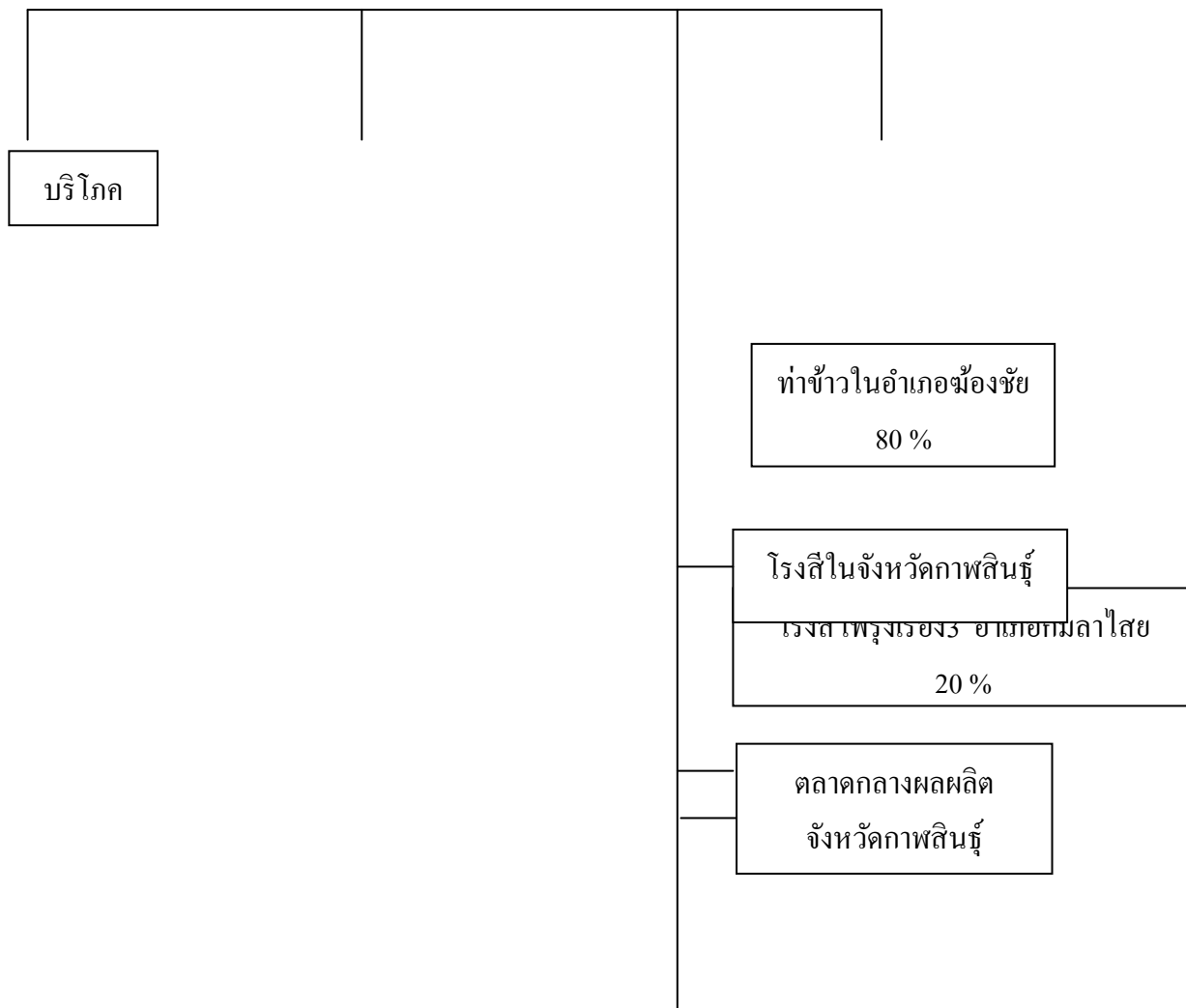
ที่มา: จากการสัมภาษณ์เกษตรกรตำบลเหล่ากลาง , 2565

วิธีการตลาดข้าวนาปรัง

ที่มา : จากการสัมภาษณ์เกษตรกรตำบลเหล่ากลาง , 2565

ง. ข้อมูลด้านสังคม

จำนวนประชากรและครัวเรือน

จำนวนครัวเรือนทั้งหมด	จำนวน	996	ครัวเรือน
จำนวนครัวเรือนเกษตรกร	จำนวน	886	ครัวเรือน

จำนวนประชากรทั้งหมด จำนวน 4,539 ครัวเรือน

ชาย จำนวน 2,308 คน

หญิง จำนวน 2,231 คน

ขนบธรรมเนียมประเพณี

ตำบลเหล่ากลาง มีขนบธรรมเนียมประเพณี ที่มีอิทธิพลและเกี่ยวข้องต่อการประกอบอาชีพของเกษตรกร ซึ่งในบางเดือนที่มีบุญประเพณีเกษตรกรมีการหยุดการประกอบอาชีพชั่วคราวเพื่อมาร่วมในบุญประเพณีตามความเชื่อและการนับถือ ได้แก่ บุญบั้งไฟ บุญเข้าพรรษา บุญข้าวประดับดิน บุญข้าวสาก บุญออกพรรษา และบุญกฐิน เป็นต้น นอกจากนี้เกษตรกรยังมีการทำบุญประเพณีทั้ง 12 เดือน ดังต่อไปนี้

เดือนอ้าย	บุญกุ่มข้าว,บุญคูณลาน	เดือนยี่	บุญปีตรังควานหมูบ้าน
เดือนสาม	บุญปั้นข้าวจี	เดือนสี่	บุญพะเหวด
เดือนห้า	บุญสงกรานต์	เดือนหก	บุญบั้งไฟ
เดือนเจ็ด	บุญเบิกฟ้า	เดือนแปด	บุญเข้าพรรษา
เดือนเก้า	บุญข้าวประดับดิน	เดือนสิบ	บุญข้าวสาก
เดือนสิบเอ็ด	บุญออกพรรษา	เดือนสิบสอง	บุญกฐิน

ศาสนาและสิ่งยึดเหนี่ยว

ราษฎร ในตำบลเหล่ากลาง นับถือศาสนาพุทธ คิดเป็นร้อยละ100 และมีวัดพุทธในพื้นที่ จำนวน 10 วัด

การศึกษา

ราษฎร ในตำบลเหล่ากลาง ส่วนใหญ่จบการศึกษาภาคบังคับ คิดเป็นร้อยละ 98 มีโรงเรียน โรงเรียนระดับประถมศึกษา จำนวน 1 โรง โรงเรียนระดับมัธยมศึกษา จำนวน 1 โรง

ผู้นำ

ผู้นำในท้องถิ่น มี 2 ประเภท ทั้งที่เป็นทางการและไม่เป็นทางการกล่าวคือ

- (1) ผู้นำที่เป็นทางการ ได้แก่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน สารวัตรกำนัน

แพทย์ประจำตำบล อบต. คณะกรรมการหมู่บ้าน จะมี

บทบาทในการพัฒนาชุมชนมาก เกษตรกรมีการยอมรับในการตัดสินใจ

- (2) ผู้นำที่ไม่เป็นทางการ ได้แก่ ครู,เจ้าอาวาส ผู้นำกลุ่มอาชีพต่าง ๆ ผู้นำอาวุโส และผู้นำสตรี อสม.

ส่วนมากจะเป็นผู้มีประสบการณ์เกษตรกรให้ความนับถือ เชื่อฟัง และรับคำปรึกษาเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ ในชุมชน

บทที่ 3

สถานการณ์ของชุมชน

3.1 ปัญหาของชุมชน

ปัญหาด้านกายภาพ

ปัญหาด้านชีวภาพ

ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

ปัญหาด้านสังคม

กายภาพ	ชีวภาพ	เศรษฐกิจ	สังคม
1. ประสิทธิภาพการผลิต(น้ำท่วม) 2. ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ 3. ขาดน้ำทำการเกษตรในฤดูแล้ง(ช่วงปลายคลอง)	1. ผลผลิตข้าวต่ำ (500 กก/ไร่) 2. โรค แมลง ศัตรูพืชระบาด (หอยเชอรี่ หนู หนอนกอ) 3. มีการใช้สารเคมีในการผลิตมากทำให้พืชตกค้างในผลผลิตและในดิน 4. โรคระบาดสัตว์ปีก	1. ต้นทุนการผลิตสูงเนื่องจากปุ๋ยเคมีและค่าจ้างแรงงานสูง 2. ราคาผลผลิตตกต่ำเพราะผลผลิตในฤดูกาลมีปริมาณมาก 3. มีหนี้สินมาก	1. อพยพแรงงาน 2. วางงานบางฤดู 3. ไม่มีอาชีพเสริม 4. ขาดกองทุนกิจกรรมทางการเกษตร 5. ขาดการรวมกลุ่มผลิต

ลำดับความสำคัญของปัญหาชุมชนโดยสรุป

1) ปัญหาด้านชีวภาพ

- โรคแมลงศัตรูพืช ระบาด
- ผลผลิตต่ำ
- ใช้สารเคมีมากทำให้มีพืชตกค้าง
- โรคระบาดสัตว์ปีก
- ขาดสถานที่เลี้ยงสัตว์

2) ปัญหาด้านเศรษฐกิจ

- มีหนี้สินมาก
- ต้นทุนการผลิตสูง
- ราคาผลผลิตตกต่ำ

3) ปัญหาด้านกายภาพ

- เกิดภัยธรรมชาติเป็นประจำทุกปี (น้ำท่วม)
- ดินขาดความอุดมสมบูรณ์
- น้ำเพื่อการเกษตรไม่เพียงพอในฤดูแล้ง

4) ปัญหาด้านสังคม

- ไม่มีอาชีพเสริม
- อพยพแรงงาน
- วางงานบางฤดู
- ขาดการรวมกลุ่มผลิต
- ขาดกองทุนกิจกรรมทางการเกษตร

3.2 ศักยภาพของชุมชน

1. สมาชิกในชุมชนมีความชำนาญในการผลิตข้าว
2. ปัจจัยการผลิต (แหล่งน้ำธรรมชาติและระบบชลประทาน) เอื้อประโยชน์ต่อการผลิตเป็นอย่างมาก ส่วนใหญ่ มีปริมาณน้ำเพียงพอต่อการเกษตร ตลอดทั้งปี
3. มีผู้นำธรรมชาติที่มีความรอบรู้ ประสบการณ์ และวิสัยทัศน์ด้านการตลาด และสามารถถ่ายทอดความรู้แก่เกษตรกรในชุมชนได้
4. การคมนาคมสะดวกสามารถติดต่อกับอำเภอ และ จังหวัดใกล้เคียง เพื่อทำการตลาดได้ตลอดปี
5. สมาชิกในชุมชนมีความขยันขันแข็ง
6. มีภูมิปัญญาท้องถิ่น

3.3 วิสัยทัศน์ของชุมชน

1. ความฝันของบุคคล

- มีจิตสำนึกทางจริยธรรม
- คุณภาพชีวิตดี

- เป็นแหล่งการเกษตร
- มีชุมชนเข้มแข็ง
- ปลอดภัยและสิ่งเสพติด
- มีประชาธิปไตย
- มีการศึกษาดี

25

- พัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่
- มีแหล่งท่องเที่ยว
- รักษาขนบธรรมเนียมและวัฒนธรรม
- มีการพัฒนาอย่างยั่งยืน

2. ความฝันของชุมชน

- มีจิตสำนึกทางจริยธรรม
- คุณภาพชีวิตดี
- มีชุมชนเข้มแข็ง
- เป็นแหล่งการเกษตร
- ปลอดภัยและสิ่งเสพติด
- ก้าวนำประชาธิปไตย
- มีการศึกษา
- พัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่
- พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- มีความสามัคคีในชุมชน
- นำการพัฒนาอย่างยั่งยืน

3. ฝันที่เป็นไปได้

- คุณภาพชีวิตดี

- มีชุมชนเข้มแข็ง
- เป็นแหล่งการเกษตร
- ปลอดภัยและสิ่งเสพติด
- มีจิตสำนึกทางจริยธรรม
- ก้าวนำประชาธิปไตย
- มีการศึกษาที่ดี
- พัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่
- พัฒนาเป็นแหล่งท่องเที่ยว
- สามัคคีในชุมชน
- นำการพัฒนาอย่างยั่งยืน

บทที่ 4

สาระสำคัญของข้อมูล

ประวัติการประกอบอาชีพของชุมชน

ตำบลเหล่ากลาง ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำการเกษตร ได้แก่ การทำนา การเลี้ยงสัตว์ ในอดีตการเพาะปลูกพืชของเกษตรกรเป็นการผลิตเพื่อยังชีพ โดยอาศัยน้ำฝนมีการปลูกพืชเฉพาะฤดูฝน พันธุ์พืชที่ปลูกส่วนใหญ่เป็นพันธุ์พื้นเมือง ส่วนการเลี้ยงสัตว์เป็นการเลี้ยงเพื่อใช้งานและใช้มูลเป็นการปรับปรุงบำรุงดิน การเลี้ยงปลาเป็นการจับปลาลดอุปโภคบริโภคในฤดูฝนเพื่อจับเป็นอาหารในฤดูแล้งไม่มีการให้อาหารเสริม

จากระยะเวลาประมาณปี พ.ศ. 2527 เป็นต้นมา หลังจากมีการสร้างคลองส่งน้ำ และระบบส่งน้ำ โครงการชลประทานลำปาว เกษตรกรมีการเปลี่ยนแปลงระบบการผลิตพืช จากที่เคยผลิตเพื่อการยังชีพมาเป็นการผลิตเพื่อการค้า มีการนำเอาเทคโนโลยีการผลิตใหม่ๆ เข้ามาปรับปรุงและเพิ่มผลผลิตตามที่ตลาดต้องการ ในทางการผลิตเกษตรกรมีการใช้พันธุ์พืชและพันธุ์สัตว์ที่ทางราชการเข้ามาส่งเสริม มีการใช้ปุ๋ยเคมีเพื่อปรับปรุงบำรุงดิน และเพิ่มผลผลิต การผลิตพืชมีการผลิตพืชเชิงเดี่ยวเพื่อให้ตรงกับความต้องการของตลาด ซึ่งผลกระทบจากการ

ผลิตพืชเชิงเดี่ยวเพื่อการค้า คือพันธุ์พืชมีการตอบสนองต่อปุ๋ยเคมีสูง ทำให้ต้นทุนในการผลิตสูงขึ้น โครงสร้างของดินเสีย เมื่อใช้นานหลายปีทำให้ดินแน่น และขาดความอุดมสมบูรณ์ มีการใช้สารเคมีเพื่อป้องกันกำจัดศัตรูพืชทำให้มีสารพิษตกค้างส่งผลให้เกิดการระบาดของแมลงศัตรูพืชหลายชนิด ผลสุดท้ายทำให้ขาดความสมดุลทางธรรมชาติ

ลักษณะการผลิต เทคนิค ระบบ

ลักษณะการผลิตทางการเกษตร เดิมผลิตเพื่อบริโภคเพียงอย่างเดียว พันธุ์พืชพันธุ์สัตว์ที่ใช้ในการผลิตเป็นพันธุ์พื้นเมือง การปลูกพืชอาศัยน้ำฝนเพียงอย่างเดียว จึงเป็นการผลิตตามฤดูกาลเท่านั้น ปัจจุบันลักษณะการผลิตของเกษตรกร มีวัตถุประสงค์ เพื่อบริโภคในครัวเรือนและเพื่อจำหน่ายเป็นรายได้ ซึ่งมีระบบชลประทานเข้ามาช่วย ทำให้มีการผลิตพืชตลอดทั้งปี ก่อให้เกิดรายได้จากการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

เทคนิค มีการนำเอาเทคโนโลยีสมัยใหม่เข้ามาช่วยในการผลิตเพื่อให้ได้ผลผลิตที่สูงและมีคุณภาพ เช่น ใช้พันธุ์ส่งเสริมที่ตอบสนองต่อการใช้ปุ๋ยสูง มีการนำเอาปุ๋ยเคมีเข้ามาช่วยในการเพิ่มผลผลิต มีการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช จนทำให้เกิดปัญหาการระบาดของโรคแมลงศัตรูพืช ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและความสมดุลทางธรรมชาติการใช้เครื่องจักรกลแทนแรงงานสัตว์

กลยุทธ์ทางเลือก

1. ส่งเสริมให้ความรู้ในด้านกระบวนการผลิตพืชที่ถูกต้องเหมาะสม (GAP)
 - 1.1 ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
2. ส่งเสริมการลดต้นทุนในการผลิต
 - 2.1 ส่งเสริมการทำและการใช้ปุ๋ยอินทรีย์ในนาข้าว

- 2.2 รณรงค์การใช้สารอินทรีย์กำจัดแมลงในการปลูกพืช
- 3. ส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่น
 - 3.1 ส่งเสริมการแปรรูปข้าว
 - 3.2 ส่งเสริมหัตถกรรมจากกก
 - 3.3 ส่งเสริมการทำตะกร้าเถาวัลย์
- 4. ส่งเสริมการเพิ่มรายได้แก่เกษตรกร
 - 4.1 ส่งเสริมการผลิตข้าวขาวดอกมะลิ105ปลอดภัยจากสารพิษ
 - 4.2 ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ
 - 4.3 ส่งเสริมการเลี้ยงไก่พื้นเมือง
- 5. ส่งเสริมการปรับปรุงคุณภาพผลผลิตให้ได้มาตรฐาน
 - 5.1 ส่งเสริมการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว
- 6. ส่งเสริมการอนุรักษ์ทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม
 - 6.1 โครงการส่งเสริมหมู่บ้านเกษตรอินทรีย์
- 7. ส่งเสริมการผลิตพืชปลอดภัยจากสารพิษ
 - 7.1 โครงการส่งเสริมการปลูกพืชผักปลอดภัยจากสารพิษ
- 8. ส่งเสริมการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร

บทที่ 5

แนวทางการพัฒนาชุมชน

แผนพัฒนาการเกษตรของตำบลหลักกลาง

แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว
2. โครงการศูนย์เรียนรู้หมู่บ้านเกษตรสมบูรณ์
3. โครงการศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล
4. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลุสัตว์แบบพอเพียง
5. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลาแบบพอเพียง

แผนการลงทุน (แผนธุรกิจชุมชน)

1. โครงการตลาดกลางข้าวชุมชน
2. โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ

แผนพัฒนาทรัพยากรและสิ่งแวดล้อม

1. โครงการปลูกป่าชุมชน
2. โครงการรณรงค์ปลูกหญ้าแฝก
3. ส่งเสริมการผลิตน้ำส้มควันไม้

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปีงบประมาณ 2565-2567
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล เหล่ากลาง อำเภอฆ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

1. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ที่	โครงการ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิต โครงการ)	วิธีการดำเนินการ	แหล่งงบประมาณ(บาท)		ผลลัพธ์ที่ได้ ตัวชี้วัด	ปัญหา อุปสรรค ในการ จัดทำแผนร่วมกับ อปท.
					กรมส่งเสริมฯ	หน่วยงานอื่น		
1	โครงการเพิ่มศักยภาพการผลิตข้าว	- เพื่อจัดตั้งโรงเรียนชาวนา ฝึกอบรมการทำนาไร่นาสวนผสม	- โรงเรียนชาวนา 1 แห่ง - จัดทำแปลงปลูกข้าวอินทรีย์ 200 ไร่ - อบรมเกษตรกร 40 ราย	- คัดเลือกเกษตรกร - ฝึกอบรม - จัดทำแปลงสาธิต		- อปท. 100,000 บาท	- แปลงปลูกข้าวอินทรีย์ 200 ไร่ - เกษตรกรผ่านการอบรม 40 ราย	ไม่มีปัญหา
2	โครงการหมู่บ้านเกษตรสมบูรณ์เพื่อสายใยรักแห่งครอบครัว	- เพื่อส่งเสริมการทำเกษตรกรรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง	- หมู่บ้านเกษตรสมบูรณ์ 1 หมู่บ้าน - อบรมเกษตรกร 40 คน	- คัดเลือกเกษตรกร - ฝึกอบรม/สาธิต - เกษตรกรนำไปปฏิบัติ		- อปท. 100,000 บาท	- หมู่บ้านเกษตรสมบูรณ์ 1 หมู่บ้าน - เกษตรกรผ่านการอบรม 40 คน	ไม่มีปัญหา
3	โครงการศูนย์เรียนรู้การเกษตร	- เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้การเกษตรตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียงอย่างยั่งยืน	- ศูนย์เรียนรู้การเกษตรหมู่บ้าน ละ 1 จุด - อบรมเกษตรกร 10 คน/จุด	- คัดเลือกเกษตรกร/ที่ตั้งศูนย์ฯ - ฝึกอบรม/สาธิต - เกษตรกรนำไปปฏิบัติ		- อปท. 262,400 บาท	- ศูนย์เรียนรู้การเกษตรหมู่บ้าน ละ 1 จุด - เกษตรกรผ่านการอบรม 10 คน/จุด	ไม่มีปัญหา

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปีงบประมาณ 2565-2566
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล เหล่ากลาง อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

1. แผนการถ่ายทอดเทคโนโลยี

ที่	โครงการ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิต โครงการ)	วิธีการดำเนินการ	แหล่งงบประมาณ(บาท)		ผลลัพธ์ที่ได้ ตัวชี้วัด	ปัญหา อุปสรรค ในการ จัดทำแผนร่วมกับ อปท.
					กรมส่งเสริมฯ	หน่วยงานอื่น		
5	โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลุ สัตว์แบบพอเพียง	- เพื่อให้เกษตรกร เรียนรู้การเลี้ยงปลุ สัตว์อย่างถูกต้อง และเหมาะสม	- จัดตั้งกลุ่ม เลี้ยงปลุสัตว์ 1 กลุ่ม - อบรมเกษตรกร 30 คน	- รวมกลุ่มเกษตรกร - ฝึกอบรม/ศึกษาดู งาน - จัดทำจุดสาธิต		- อปท. เงิน 50,000 บาท	- กลุ่มเลี้ยงปลา 1 กลุ่ม - เกษตรกรผ่าน การอบรมศึกษาดู งาน 30 คน	ไม่มีปัญหา
6	โครงการส่งเสริมการเลี้ยง ปลาแบบพอเพียง	- เพื่อให้เกษตรกร เรียนรู้การ เพาะเลี้ยงปลา อย่างถูกต้องและ เหมาะสม	- จัดตั้งกลุ่ม เลี้ยงปลา 1 กลุ่ม - อบรมเกษตรกร 30 คน	- รวมกลุ่มเกษตรกร - ฝึกอบรม/ศึกษาดู งาน - จัดทำจุดสาธิต		- อปท. เงิน 50,000 บาท	- กลุ่มเลี้ยงปลา 1 กลุ่ม - เกษตรกรผ่าน การอบรมศึกษาดู งาน 30 คน	ไม่มีปัญหา
7	โครงการไ้ร่นาสวนผสมตาม แนวเศรษฐกิจพอเพียง	- เพื่อเป็นศูนย์ เรียนรู้การเกษตร แบบผสมผสาน	- จัดตั้งกลุ่ม เกษตรผสมผสาน 1 กลุ่ม - อบรม เกษตรกร 40 คน	- รวมกลุ่มเกษตรกร - ฝึกอบรม/ศึกษาดูงาน - จัดทำจุดสาธิต		- อปท. เงิน 576,300 บาท	- จัดตั้งกลุ่ม เกษตรผสมผสาน 1 กลุ่ม - อบรม เกษตรกร 40 คน	ไม่มีปัญหา
						1,302,380		

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปีงบประมาณ 2565-2567
ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล เหล่ากลาง อำเภอวังชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

2. แผนการลงทุน(ธุรกิจชุมชน)

ที่	โครงการ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิต โครงการ)	วิธีการดำเนินการ	แหล่งงบประมาณ(บาท)		ผลลัพธ์ที่ได้ ตัวชี้วัด	ปัญหา อุปสรรค ในการ จัดทำแผนร่วมกับ อบท.
					กรมส่งเสริมฯ	หน่วยงานอื่น		
1	โครงการสนับสนุนศูนย์บริการ และถ่ายทอด เทคโนโลยีการเกษตร	- เพื่อเพิ่ม ศักยภาพในการ บริหารงานของ ศูนย์บริการและ ถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	- ปรับปรุงข้อมูล ศูนย์บริการ 1 ครั้ง - ประชุมคณะ กรรมการ 10 ครั้ง - จัดเวทีชุมชน 1 ครั้ง	- เสนอโครงการ - สนับสนุน งบประมาณ - ปฏิบัติงานตามแผน		- อบท. เงิน 20,000 บาท	- มีการปรับปรุง ข้อมูลศูนย์ฯ 1 ครั้ง - คณะกรรมการ ประชุม 10 ครั้ง - จัดเวทีชุมชน 1 ครั้ง	ไม่มีปัญหา
2	โครงการตลาดกลางข้าว ชุมชน	- เพื่อให้มีตลาด กลางรวบรวมผล ผลิตข้าวของ ชุมชน	- จัดสร้างตลาด กลางข้าว 1 แห่ง	- รวมกลุ่มเกษตรกร - ศึกษาดูงาน - สร้างอาคาร - เปิดตลาดกลาง		- อบท. 1,000,000 บาท	- ตลาดกลาง ข้าว 1 แห่ง	ไม่มีปัญหา
3	โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ชีวภาพ	- เพื่อผลิตปุ๋ย อินทรีย์ ให้ เพียงพอกับความ ต้องการของ เกษตรกรในตำบล	- จัดตั้งกลุ่ม 1 กลุ่ม - อบรมเกษตรกร 40 ราย - ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ 200 ตัน	- เสนอโครงการ - จัดทำแผนการผลิต - จัดหาวัสดุผลิต - ผลิตปุ๋ยอินทรีย์และ จำหน่าย		- อบต. เงิน 100,000 บาท	- จัดตั้งกลุ่ม 1 กลุ่ม - เกษตรกรผ่าน การอบรม 40 ราย - ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ 200 ตัน	ไม่มีปัญหา
						1,220,000		

แผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล ปีงบประมาณ 2565-2567

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ประจำตำบล เหล่ากลาง อำเภอฟ้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

3. แผนปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากร

ที่	โครงการ กิจกรรม	วัตถุประสงค์	เป้าหมาย (ผลผลิต โครงการ)	วิธีการดำเนินการ	แหล่งงบประมาณ(บาท)		ผลลัพธ์ที่ได้ ตัวชี้วัด	ปัญหา อุปสรรค ในการ จัดทำแผนร่วมกับ อปท.
					กรมส่งเสริมฯ	หน่วยงานอื่น		
1	โครงการรณรงค์ใช้ อินทรีย์วัตถุปรับปรุงดิน	- เพื่อให้เกษตรกร มีความรู้ความ เข้าใจในการใช้ อินทรีย์วัตถุ ปรับปรุงดิน	- จัดตั้งกลุ่ม 1 กลุ่ม - อบรมเกษตรกร 200 ราย - รณรงค์ใช้ปุ๋ย อินทรีย์ 10.000 ไร่	- เสนอโครงการ - จัดทำแผนการผลิต - จัดหาวัสดุผลิต - ผลิตปุ๋ยอินทรีย์และ จำหน่าย		- อบต. เงิน 100,000 บาท	- จัดตั้งกลุ่ม 1 กลุ่ม - เกษตรกรผ่าน การอบรม 40 ราย - ผลิตปุ๋ยอินทรีย์ 200 ตัน	ไม่มีปัญหา
		รวมทั้งสิ้น				2,622,380		

สรุปโครงการพัฒนาและงบประมาณตามแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล(แผนสามปี) ปีงบประมาณ พ.ศ. 2565 – 2567

ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง อำเภอน้องชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

แผนงาน/โครงการ	ปี 2553		ปี 2554		ปี 2555		สาระสำคัญของโครงการ/ กิจกรรม
	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	จำนวนโครงการ	งบประมาณ (บาท)	
1. แผนถ่ายทอดเทคโนโลยี							
1.1 โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว	1	100,000	1	100,000	1	100,000	แปลงปลูกข้าวอินทรีย์
1.2 โครงการหมู่บ้านเกษตรสมบูรณ์	1	100,000	1	100,000	1	100,000	ฝึกอบรม/สาธิต
1.3 โครงการศูนย์เรียนรู้การเกษตร	1	80,000	1	80,000	1	80,000	ฝึกอบรม/สาธิต
1.4 โครงการสนับสนุนศูนย์บริการถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร	1	20,000	1	20,000	1	20,000	สนับสนุนการบริหารศูนย์ฯ
1.5 โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลุสัต์ว์แบบพอเพียง	1	50,000	1	50,000	1	50,000	จัดตั้งกลุ่ม/จุดสาธิต
1.6 โครงการส่งเสริมการประมงแบบพอเพียง	1	50,000	1	50,000	1	50,000	จัดตั้งกลุ่ม/ฝึกอบรม/จุดสาธิต
2. แผนการลงทุน(ธุรกิจชุมชน)							
2.1 โครงการตลาดกลางข้าวชุมชน	1	1,000,000	1	1,000,000	1	1,000,000	สร้างตลาดกลางข้าว

2.2 โครงการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ชีวภาพ	1	100,000	1	100,000	1	100,000	จัดตั้งกลุ่ม/อบรม/ผลิตปุ๋ยอินทรีย์
							สร้างศูนย์สาธิต
3. แผนปรับปรุงพื้นที่ฟุ่ทรัพยากร							
3.1 โครงการรณรงค์ใช้อินทรีย์วัตถุปรับปรุงดิน	1	100,000	1	100,000	1	100,000	วันรณรงค์ใช้ปุ๋ยอินทรีย์
	10	2,622,380	10	2,622,380	10	2,622,380	

บทที่ 6

โครงการและกิจกรรมตามแผนพัฒนาการเกษตร ตำบลเหล่ากลาง อำเภอเมืองชัย จังหวัดกาฬสินธุ์

1. โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตข้าว

ผู้รับผิดชอบโครงการ 1. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

หลักการและเหตุผล

ตำบลเหล่ากลางมีพื้นที่ปลูกข้าวชาวดอกมะลิ กว่าร้อยละ 80 ของพื้นที่ทำนาปี ทั้งนี้เนื่องจากพื้นที่เหมาะสม มีระบบน้ำชลประทานลำปาว และแหล่งน้ำธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์ต่อการปลูกข้าวตลอดจนเกษตรกรมีความชำนาญในการปลูกข้าว แต่การทำนาของเกษตรกร มักประสบปัญหา โรคแมลง ศัตรูพืชระบาด ทำให้ผลผลิตของเกษตรกรต่ำ คุณภาพข้าวไม่ดี มีข้าวปนและมีสารเคมีตกค้างในผลผลิต ส่งผลกระทบต่อราคาทำให้ราคาตกต่ำ นอกจากนี้เกษตรกรยังประสบปัญหาปัจจัยการผลิตราคาแพง ดินขาดความอุดมสมบูรณ์ทำให้ต้นทุนการผลิตข้าวของเกษตรกรสูงตามไปด้วย

การถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรกรรมตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร จึงเป็นแนวทางหนึ่งที่จะช่วยแก้ไขปัญหาการผลิตข้าว ทั้งนี้เพราะเกษตรกรได้ค้นหาวิธีการแก้ไขปัญหาด้วยตัวเอง นอกจากการแก้ไขปัญหาด้านการผลิตข้าวแล้ว ยังเป็นการปรับปรุงคุณภาพข้าวให้ตรงตามความต้องการของตลาด ผลผลิตปลอดภัยจากสารพิษตกค้างทำให้เกษตรกรสามารถจำหน่ายข้าวได้ในราคายุติธรรมและเป็นการลดการใช้สารเคมีในการป้องกันกำจัดศัตรูข้าวและปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ที่ไม่จำเป็น รวมทั้งลดปัญหามลภาวะรักษาสภาพแวดล้อม และความสมดุลทางธรรมชาติ ซึ่งเป็นแนวทางในการพัฒนาการเกษตรให้ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์

1. เพื่อถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสม
2. เพื่อให้เกษตรกรเกิดการเรียนรู้
3. เพื่อปรับปรุงคุณภาพของผลผลิตให้ได้คุณภาพและปลอดภัยจากสารพิษ
4. เพื่อลดต้นทุนในการผลิตข้าว

เป้าหมาย

- ดำเนินการ 8 จุด ๆ ละ 20 ราย ระยะเวลาดำเนินการ 3 ปี เกษตรกร 160 ราย

พื้นที่ดำเนินการ (ทุกหมู่บ้านในเขตตำบลเหล่ากลาง)

ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2561 ถึง 30 กันยายน 2564

งบประมาณ

จาก อปท 200,000 บาท

แผนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	เป้าหมายดำเนินงาน			ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		สถานที่	ปริมาณงาน	ระยะเวลา		
1.	จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกร	หมู่ที่ 1,2,3,4,5,6,7,8	8 จุด 160 คน	ต.ค.61- ก.ย.64	ศูนย์บริการฯ	
2	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม	หมู่ที่ 1,2,3,4,5,6,7 8	8 จุด 160 คน	ต.ค.61- ก.ย.64	อปท.เหล่า กลาง กลุ่มผู้ปลูก ข้าว	

วิธีการดำเนินงาน

รายละเอียดโครงการ

1. ประชุมชี้แจงโครงการ,คัดเรื่องหมู่บ้านเป้าหมาย
2. คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย
3. คัดเลือกคณะกรรมการโรงเรียนเกษตรกร
4. กำหนดระเบียบ / ข้อบังคับ
5. จัดทำแปลงเรียนรู้
6. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
7. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
8. ติดตาม / ประเมินผล
9. สรุปผล / รายงานผล

การบริหารโครงการ

1. คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลน้อยชัย พัฒนาร่วมกับผู้เกี่ยวข้องพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกหมู่บ้านที่มีความสนใจในการปลูกข้าวชาวดอกมะลิ 105 ปลอดภัยจากสารพิษ
2. คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลน้อยชัย พัฒนาร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านจัดประชุมเกษตรกรในชุมชนเพื่อจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสมแบบชุมชนมีส่วนร่วมโดยเน้นการอนุรักษ์และปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน
3. ศูนย์บริการฯ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตร
4. ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้
5. ติดตามให้คำแนะนำ สนับสนุนด้านวิชาการ ติดตามนิเทศงานและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ / แผนการใช้เงิน

แผนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	เป้าหมายดำเนินงาน			ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		สถานที่	ปริมาณงาน	ระยะเวลา		
1.	จัดตั้งโรงเรียนเกษตรกรข้าว	หมู่ที่ 1,2,3,4,5,6,7,8	8 จุด 160 คน	ต.ค.61- ก.ย.64	ศูนย์บริการฯ อปท.เหล่า	
2	ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสม	หมู่ที่ 1,2,3,4,5,6,7 8	8 จุด 160 คน	ต.ค.61- ก.ย.64	กลาง กลุ่มผู้ปลูกข้าว	

วิธีการดำเนินงาน

รายละเอียดโครงการ

10. ประชุมชี้แจงโครงการ, คัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมาย
11. คัดเลือกเกษตรกรเป้าหมาย
12. คัดเลือกคณะกรรมการโรงเรียนเกษตรกร
13. กำหนดระเบียบ / ข้อบังคับ
14. จัดทำแปลงเรียนรู้
15. สนับสนุนปัจจัยการผลิต
16. ถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวตามกระบวนการโรงเรียนเกษตรกร
17. ติดตาม / ประเมินผล
18. สรุปผล / รายงานผล

การบริหารโครงการ

2. คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลน้อยชัย พัฒนาร่วมกับผู้เกี่ยวข้องพิจารณาเลือกหมู่บ้านเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ โดยคัดเลือกหมู่บ้านที่มีความสนใจในการปลูกข้าวชาวดอกมะลิ 105 ปลอดภัยจากสารพิษ

6. คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลน้อยชัย พัฒนาร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านจัดประชุมเกษตรกรในชุมชนเพื่อจัดทำแผนถ่ายทอดเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องและเหมาะสมแบบชุมชนมีส่วนร่วมโดยเน้นการอนุรักษ์และปรับปรุงฟื้นฟูทรัพยากรและสิ่งแวดล้อมในหมู่บ้าน

7. ศูนย์บริการฯ ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมส่งเสริมการเกษตร
8. ดำเนินการตามแผนที่กำหนดไว้
9. ติดตามให้คำแนะนำ สนับสนุนด้านวิชาการ ติดตามนิเทศงานและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ / แผนการใช้เงิน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ จากกรมส่งเสริมการเกษตร

1. ขอสนับสนุนค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทอด จำนวน 8 ชุดๆ ละ 15,000 บาท รวมเป็นเงิน จำนวน 120,000 บาท
 2. ขอสนับสนุนค่าอาหารเกษตรกร จำนวน 160 คนๆ ละ 50 บาท /ครั้ง จำนวน 5 ครั้ง รวมเป็นเงิน จำนวน 40,000 บาท
 3. ขอสนับสนุนค่าจัดทำแปลงเรียนรู้ จำนวน 40 แปลงๆ ละ 1,000 บาท เป็นเงิน 40,000 บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 200,000 บาท(สองแสนบาทถ้วน)**

แผนการใช้เงิน

ที่	รายการใช้เงิน	เงิน (บาท)	ระยะเวลา (ว.ด.ป.)	หมายเหตุ
1.	ค่าวัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการถ่ายทอด	120,000	พ.ค. 62	
2.	ค่าอาหารเกษตรกร 160 คนๆละ 50 บาท/ครั้ง จำนวน 5 ครั้ง	40,000	พ.ค. 62- ก.ย.64	
3.	ค่าจัดทำแปลงเรียนรู้ จำนวน 40 แปลงๆ ละ 1,000 บาท	40,000	พ.ค. 62	
	รวม	200,000		

ผลตอบแทนของโครงการ / กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง (out put หรือ product)

1. เกษตรกรในพื้นที่เป้าหมายมีความรู้ ความเข้าใจเรื่องเทคโนโลยีการผลิตข้าวที่ถูกต้องเหมาะสม
2. เกษตรกรสามารถนำเทคโนโลยีที่ได้รับไปปฏิบัติในไร่นาของตนเองทำให้เกิดผลดีต่อคุณภาพผลผลิต และสุขภาพร่างกายของเกษตรกรเอง
3. ผลผลิตข้าวต่อไร่สูงขึ้น 700 กก./ ไร่

ผลกระทบหรือผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม(out comeหรือeffects)

1. ลดต้นทุนการผลิตข้าวลง / ราคาผลผลิตสูงขึ้น
2. สนองความต้องการของตลาดในระยะยาว
3. สามารถแข่งขัน/ขีดความสามารถในการแข่งขันสินค้าเกษตร
4. เป็นการพัฒนาการเกษตรอินทรีย์ที่ยั่งยืน

2. ชื่อโครงการ สร้างอาคารสำนักงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ผู้รับผิดชอบโครงการ 1. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

หลักการและเหตุผล

ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้จัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เพื่อเป็นกลไก ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในระดับตำบล และ สำนักงานศูนย์ฯ เป็นองค์ประกอบสำคัญในการจัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เพื่อให้เป็นที่ทำงานของเจ้าหน้าที่ประจำศูนย์บริการฯ รวมทั้งเป็นศูนย์ข้อมูลทางการเกษตร เป็นสถานที่จัดประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ เป็นที่ฝึกอบรมและถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ เป็นสถานที่ให้บริการประชาชน เป็นสถานที่จัดเวทีชุมชน เป็นสถานที่พบปะกันระหว่างเจ้าหน้าที่และเกษตรกร

คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง ได้มีมติเห็นชอบจัดทำโครงการก่อสร้างอาคารสำนักงานศูนย์ฯ และขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ากลาง เป็นงบประมาณจำนวน 600,000 บาท (สี่แสนบาทถ้วน)

วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อให้ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล มีสำนักงานที่เป็นสัดส่วน และสามารถให้บริการเกษตรกร ได้เต็มรูปแบบ ตามบทบาทหน้าที่ของศูนย์บริการ

3.2 เพื่อเป็นศูนย์ข้อมูลทางการเกษตร ประจำตำบล

3.3 เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่และคณะกรรมการบริหารศูนย์ถ่ายทอดเทคโนโลยีฯ

เป้าหมาย

4.1 สร้างอาคารสำนักงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรฯ จำนวน 1 หลัง

4.2 ทำข้อมูลด้านการเกษตร และตกแต่งภายใน อาคารศูนย์ฯ

4.3 ปรับปรุงภูมิทัศน์ บริเวณโดยรอบ อาคารสำนักงานศูนย์ฯ

ขั้นตอนและวิธีการดำเนินการ

ลำดับ ที่	กิจกรรม	ต.ค. 61	พ.ย. 61	ธ.ค. 62	ม.ค. 62	ก.พ. 62	มี.ค. 62	เม.ย. 62	พ.ค. 62	มิ.ย. 62	ก.ค. 62	ส.ค. 62	ก.ย. 62
1	ประชุมกรรมการศูนย์ฯ		↔										
2	จัดทำโครงการ			↔									
3	เสนอโครงการ			↔									
4	อนุมัติโครงการ			↔									
5	ดำเนินการก่อสร้าง				↔								
6	ทำข้อมูล/ปรับปรุงภูมิทัศน์				↔								
7	ส่งมอบงาน					↔							
7	เปิดใช้งาน/ให้บริการ					↔							↔
10	สรุปและประเมินผล					↔							↔

ระยะเวลาและสถานที่ดำเนินการ

ตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือน กันยายน พ.ศ. 2564

งบประมาณดำเนินการ

ขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ากลาง จำนวน 400,000 บาท

โดยแยกค่าใช้จ่ายดังนี้

1. ก่อสร้างอาคาร	ขนาด 6 x 12 เมตร	เป็นเงิน 593,000 บาท
3. จัดทำข้อมูลและตกแต่งภายใน		เป็นเงิน 7,000 บาท
รวม		เป็นเงิน 600,000 บาท

8.ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 8.1 อาคารสำนักงานศูนย์บริการฯ จำนวน 1 หลัง ที่พร้อมใช้งาน ให้บริการเกษตรกร
- 8.2 ศูนย์ข้อมูลทางการเกษตร ที่พร้อมให้บริการได้
- 8.3 ภูมิทัศน์ สำนักงาน มีความสวยงาม น่าอยู่

3. ชื่อโครงการ สนับสนุนศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล

ผู้รับผิดชอบโครงการ 1. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

หลักการและเหตุผล

ตามที่ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ได้จัดตั้งศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล เพื่อเป็นกลไก ในการวางแผนพัฒนาการเกษตรในระดับตำบล และกรมส่งเสริมการเกษตรได้ถ่ายโอนภารกิจงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบล ให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เพื่อกำกับดูแลการบริหารจัดการรวมทั้งการสนับสนุนงบประมาณ เพื่อให้คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลสามารถดำเนินงานได้ตามวัตถุประสงค์ในการจัดตั้ง ต่อไป

เพื่อเพิ่มศักยภาพในการบริหารงานศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ ได้มีมติเห็นชอบจัดทำโครงการขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากองค์การบริหาร ส่วนตำบลเหล่ากลาง เพื่อเป็นค่าอาหารและเครื่องดื่มในการจัดประชุมสำหรับคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ และเพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ที่จำเป็นประจำสำนักงานศูนย์ฯ งบประมาณ 20,000 บาท (สองหมื่นบาทถ้วน)

วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อ เป็นค่าตอบแทนในการประชุมคณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร

3.2 เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายในการจัดเวทีชุมชน จัดแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล

3.3 เพื่อจัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ประจำสำนักงานศูนย์ฯ

เป้าหมาย

4.1 ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ จำนวน 16 ราย ในการประชุม จำนวน 10 ครั้ง

4.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดเวทีชุมชน จำนวน 1 ครั้ง ผู้เข้าประชุม จำนวน 50 คน

4.3 จัดซื้อวัสดุอุปกรณ์ ประจำสำนักงานศูนย์ฯ ประกอบด้วย

- 1) โต๊ะทำงานคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ตัว
- 2) เก้าอี้นั่งทำงาน จำนวน 1 ตัว
- 3) กระดาษถ่ายเอกสาร A4 จำนวน 8 รีม

ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2561 ถึง เดือน กันยายน พ.ศ. 2564

งบประมาณดำเนินการ

ขอรับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลเหล่ากลาง จำนวน 20,000 บาท

รายละเอียดค่าใช้จ่ายงบประมาณ ดังนี้

1. ค่าตอบแทนคณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ จำนวน 16 ราย ในการประชุม จำนวน 10 ครั้ง ครั้งละ 80 บาท เป็นเงิน 12,800 บาท
2. ค่าอาหารและอาหารว่าง ผู้เข้าร่วมจัดเวทีชุมชน จำนวน 50 ราย รายละ 80 บาท รวม เป็นเงิน 4,000 บาท
3. โต๊ะทำงานคอมพิวเตอร์ จำนวน 1 ตัว เป็นเงิน 1,500 บาท
4. เก้าอี้นั่งทำงาน จำนวน 1 ตัว เป็นเงิน 500 บาท
5. กระดาษถ่ายเอกสาร A4 จำนวน 8 รีม ราคา รีมละ 125 บาท เป็นเงิน 1,000 บาท

รวม เป็นเงิน 20,000 บาท

ผลที่คาดว่าจะได้รับ

- 8.1 คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ มีค่าตอบแทนในการเดินทางทางประชุม
- 8.2 มีงบประมาณสำหรับการจัดเวทีชุมชนเพื่อจัดทำแผนพัฒนาการเกษตรระดับตำบล
- 8.2 มีวัสดุ ประจำสำนักงานศูนย์ฯ ช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานมากขึ้น

4. โครงการส่งเสริมการเลี้ยงปลุสัตว์แบบพอเพียง

- ผู้รับผิดชอบ 1. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง
2. สำนักงานปลุสัตว์จังหวัดกาฬสินธุ์

หลักการและเหตุผล

การเลี้ยงโคเนื้อ เดิมมีการเลี้ยงโคเนื้อเป็นอาชีพรองจากการทำนา ซึ่งสามารถสร้างรายได้ที่มั่นคงให้แก่ครัวเรือนเกษตรกร เนื่องจากการลงทุนต่ำ ไม่มีปัญหาด้านการตลาดเกษตรกรมีความคุ้นเคยสามารถใช้แรงงานในครัวเรือนได้ แต่เนื่องจากระบบการจัดการการผลิตของเกษตรกรมีความจำเป็นต้องเร่งรัดปรับปรุงแก้ไข ได้แก่วิธีการจัดการเลี้ยงดูของเกษตรกรไม่เป็นไปตามมาตรฐานไม่ค่อยนำเอาเทคนิควิชาการมาใช้ในการเลี้ยงดู พันธุ์ที่เลี้ยงไม่ดีพอ ขนาดฟาร์มไม่เหมาะสมกับแรงงานในครัวเรือนไม่คุ้มทุน ขาดทุ่งหญ้าที่ใช้เลี้ยงโค ไม่มีแร่ธาตุสำหรับแม่โคเนื่องจากราคาแพง

โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ จึงเป็นอีกแนวทางหนึ่งที่จะส่งเสริมให้เกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ มีความรู้และเกิดทักษะในการเลี้ยงและการจัดการระบบการเลี้ยงโคเนื้อให้เกิดประสิทธิภาพและเพิ่มรายได้ให้แก่เกษตรกร

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้และเกิดทักษะในการเลี้ยงโคเนื้อ
2. เพื่อส่งเสริมเป็นอาชีพเสริม
3. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น

เป้าหมาย ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อในกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ จำนวน 8 กลุ่ม สมาชิก 160 คน

พื้นที่ดำเนินการ หมู่ที่ 1 - 8 ตำบลเหล่ากลาง รวม 8 กลุ่ม เกษตรกร 160 คน

ระยะเวลา ตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม 2561 ถึง 30 กันยายน 2564

แผนดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	เป้าหมายดำเนินการ			ผู้รับผิดชอบ	หมายเหตุ
		สถานที่	ปริมาณงาน	ระยะเวลา		
1.	จัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ	ม.1-8	8 กลุ่ม / 160 คน	ต.ค.61 – ก.ย.64	-ศูนย์บริการฯ	
2.	ฝึกอบรมเกษตรกร/วิทยากรเกษตรกร	ม.1- 8	160 ราย		-ปลุสัตว์	
3.	จัดตั้งฟาร์มสาธิตระบบการจัดการที่ถูกต้องเหมาะสม	ม.1- 8	8 ฟาร์ม			
4.	ส่งเสริมการเลี้ยงโคเนื้อ	ม.1- 8	160 ราย		-อบต.เหล่ากลาง	
5.	ติดตามประเมินผล	ม.1- 8	160 ราย			

วิธีดำเนินการ

รายละเอียดโครงการ

1. คัดเลือกเกษตรกรและจัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงโคเนื้อ
2. ขอรับการสนับสนุนงบประมาณจากกรมปศุสัตว์
3. สร้างแกนนำสาธิต / วิทยากรเกษตรกร
4. สร้างกลุ่มเครือข่ายสมาชิกร่วมอาชีพ
5. ศึกษาดูงานฟาร์มที่ประสบผลสำเร็จในพื้นที่ใกล้เคียง
6. จัดเสวนากลุ่มอาชีพ

การบริหารโครงการ

1. คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง ร่วมกับผู้เกี่ยวข้องพิจารณาคัดเลือกหมู่บ้านเป้าหมายเข้าร่วมโครงการ โดย เป็นหมู่บ้านที่มีความสนใจในการเลี้ยงโคเนื้อและมีปัญหาขาดทุ่งหญ้าเลี้ยงสัตว์ เกษตรกรในหมู่บ้านมีความกระตือรือร้นในการเลี้ยงโคเนื้อ
2. คณะกรรมการบริหารศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรร่วมกับคณะกรรมการหมู่บ้านจัดประชุมเกษตรกรในชุมชนเพื่อจัดทำแนวทางพัฒนาการเลี้ยงโคเนื้อแบบมีส่วนร่วม โดยพิจารณาคัดเลือกเกษตรกรผู้สนใจและสมัครใจเข้าร่วมจัดทำฟาร์มสาธิตตามโครงการ จัดอบรมเกษตรกรผู้เลี้ยงโคเนื้อ และพิจารณาสถานที่ศึกษาดูงาน
3. ติดตามให้คำแนะนำและประเมินผล

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้เงิน

งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ จากกรมปศุสัตว์

1. ขอสนับสนุนค่าอาหารในการฝึก อบรมความรู้แก่เกษตรกรและสร้างแกนนำสาธิต/วิทยากรเกษตรกร 160 คน จำนวน 2 วันๆ ละ 100 บาท เป็นเงิน 32,000 บาท
 2. ขอสนับสนุนอาหารว่างในการฝึกอบรมเกษตรกรและสร้างแกนนำสาธิต 160 คนๆ ละ 50 บาท/วัน จำนวน 2 วัน เป็นเงิน 16,000 บาท
 3. ขอสนับสนุนค่าวัสดุเครื่องเขียนแบบพิมพ์อบรมเครือข่ายเกษตรกร จำนวน 160 คนๆ ละ 50 บาท เป็นเงิน 8,000 บาท
 4. ขอสนับสนุนงบประมาณศึกษาดูงานฟาร์มที่ประสบผลสำเร็จ กลุ่มละ 160 คนๆ ละ 200 บาท/วัน จำนวน 1 วัน เป็นเงิน 32,000 บาท
 5. ขอสนับสนุนค่าจ้างเหมารถยนต์ในการศึกษาดูงาน จำนวน 10,000 บาท
 6. ค่าวิทยากรสถานที่ศึกษาดูงาน 2,000 บาท
- รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 100,000 บาท (หนึ่งแสนบาทถ้วน)**

แผนการใช้จ่ายเงิน

ที่	รายการใช้จ่ายเงิน	เงิน (บาท)	ระยะเวลา (ว.ด.ป.)	หมายเหตุ
1.	ค่าอาหารอบรมเกษตรกร/สร้างแกนนำสาธิต	16,000	ต.ค.61 - ก.ย.64	
2.	ค่าอาหารว่างอบรมเกษตรกร	32,000		
3.	ค่าเครื่องเขียนแบบพิมพ์เครือข่ายเกษตรกร	8,000		
4.	ค่าอาหารและอาหารว่างศึกษาดูงาน	32,000		
5.	ค่าจ้างเหมารถยนต์ศึกษาดูงาน	10,000		
6.	ค่าวิทยากรสถานที่ดูงาน	2,000		
	รวม	100,000		

ผลตอบแทนของโครงการ/กิจกรรม

ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง (out put หรือ product)

1. เกษตรกรมีความรู้และเกิดทักษะในการเลี้ยง โคเนื้อ
2. มีรายได้เสริมเพิ่มในครอบครัว

ผลกระทบหรือผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยทางอ้อม(out come หรือ effects)

1. ได้มูลของโคเป็นปุ๋ยในการปรับปรุงบำรุงดิน
2. เป็นการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ตลอดไป

5. โครงการหมู่บ้านเกษตรสมบูรณ์

ผู้รับผิดชอบ 1. ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

หลักการและเหตุผล

จังหวัดกาฬสินธุ์ ได้จัดทำโครงการตามยุทธศาสตร์อยู่ดีมี เพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้การดำรงชีวิต ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อเรียนรู้การผลิตปุ๋ยอินทรีย์ใช้เอง แก้ไขปัญหาราคาปุ๋ยเคมีราคาแพง ลดการใช้สารเคมีป้องกันกำจัดศัตรูพืช เพื่อเพิ่มรายได้ ลดรายจ่าย เพื่อให้ชีวิตความเป็นอยู่ดีขึ้น

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้ดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้การทำเกษตรอินทรีย์
3. เพื่อให้เกษตรกรเรียนรู้การทำปุ๋ยอินทรีย์, ปุ๋ยน้ำชีวภาพใช้เองในครอบครัว
4. เพื่อให้เกษตรกรในชุมชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

เป้าหมาย

1. หมู่บ้านที่เข้าร่วมโครงการ 9 หมู่บ้าน 600 ครัวเรือน
2. ฝึกอบรมเกษตรกร 600 ราย จำนวน 4 วัน
3. สาธิต / ฝึกปฏิบัติการผลิตปุ๋ยอินทรีย์ 600 ตัน
4. สาธิต / ฝึกปฏิบัติการผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพ 600 ลิตร
5. ศึกษาดูงานหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง 9 ครั้ง เกษตรกร 400 ราย

พื้นที่ดำเนินการ

- ตำบลเหล่ากลาง หมู่ที่ 1 – 8

6) ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2561 ถึง กันยายน 2564

7) แผนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ปฏิบัติ
1	ประชุมชี้แจงโครงการ	ต.ค. – พ.ย.	ศูนย์บริการฯ
2	คัดเลือกหมู่บ้าน/เกษตรกร/ตั้งกรรมการ	ธ.ค. – ม.ค.	กรรมการบริหารศูนย์ฯ
3	จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ตามโครงการ	ก.พ. – มี.ค.	คณะกรรมการ
4	ฝึกอบรมเกษตรกรตามโครงการ	เม.ย. – พ.ค.	ศูนย์บริการฯ
5	ส่งมอบวัสดุโครงการ	เม.ย. – พ.ค.	จังหวัด/อำเภอ
6	ดำเนินการ/สาธิต/ผลิตปุ๋ยอินทรีย์	พ.ค. – ก.ย.	เกษตรกร
7	ติดตามประเมินผล	เม.ย. – ก.ย.	จังหวัด/อำเภอ
8	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน	ก.ย.	ศูนย์บริการฯ

8) วิธีการดำเนินงาน

8.1 รายละเอียดโครงการ

- จัดเวทีประชาคมเกษตรกรทุกครัวเรือน จำนวน 8 ครั้ง
- รับสมัครเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ 600 ราย
- ฝึกอบรมเกษตรกร 600 ราย แบ่งเป็น 12 รุ่นๆละ 4 วัน
- สาธิต/ฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยอินทรีย์ 8 ครั้ง 600 ต้น
- สาธิต/ฝึกปฏิบัติการทำปุ๋ยน้ำชีวภาพ 6,000 ลิตร
- ศึกษาดูงาน การทำเกษตรอินทรีย์ 8 ครั้ง 400 ราย

8.2 การบริหารโครงการ

- คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ คัดเลือกหมู่บ้านและเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ คัดเลือกคณะกรรมการบริหารโครงการ
- เกษตรกรถือหุ้นเข้าร่วมโครงการ รายละเอียด 100 บาท
- จัดตั้งเป็นกองทุน เพื่อดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง
- จัดตั้งเป็นกลุ่มเครือข่ายเพื่อการขยายผล

9) งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ / แผนการใช้เงิน

9.1 งบประมาณจาก อบต. และยุทธศาสตร์จังหวัด จำนวน 1,476,000 บาท

9.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรม 291,000 บาท

- ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 600 รายๆละ 4 วันๆละ 100 บาท เป็นเงิน 240,000 บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม 600 รายๆละ 40 บาท เป็นเงิน 24,000 บาท
- ค่าศึกษาดูงาน 8 ครั้งๆละ 30,000 บาท เป็นเงิน 270,000 บาท

9.3 ค่าวัสดุโครงการ 942,000 บาท

- ค่าวัสดุอุปกรณ์ จำนวน 457,000 บาท
- ค่าปัจจัยการผลิต จำนวน 485,000 บาท

10) ผลตอบแทนของโครงการ

10.1 ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- หมู่บ้านเกษตรอินทรีย์ จำนวน 8 หมู่บ้าน
- เกษตรกรผลิตปุ๋ยอินทรีย์ ใช้อย่าง จำนวน 600 ต้น
- เกษตรกรผลิตปุ๋ยน้ำชีวภาพ ใช้อย่าง จำนวน 6,000 ลิตร
- เกษตรกรมีการปลูกผักอินทรีย์ จำนวน 600 ครัวเรือน

10.2 ผลกระทบหรือผลตอบแทนโดยอ้อม

- เกษตรกรลดการใช้ปุ๋ยเคมี ลดการใช้สารเคมี ลดต้นทุนการผลิต
- ผลผลิตพืชอินทรีย์ ปลอดภัยต่อผู้บริโภคและผู้ผลิต
- สิ่งแวดล้อมดี สุขภาพดี ชีวิตมีความสุข

6. โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียง

1) ผู้รับผิดชอบ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

2) หลักการและเหตุผล

การพัฒนาให้เกษตรกรมีการเรียนรู้ และมีความสามารถในการประกอบอาชีพการเกษตร ตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง โดยใช้ศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียงในการเรียนรู้ การเพิ่มทักษะ เพิ่มความชำนาญ สามารถนำไปปฏิบัติได้จริง และขยายผลไปสู่เกษตรกรรายอื่น ต่อไป

3) วัตถุประสงค์

1. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้การดำรงชีวิตตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้การทำการเกษตรปลอดสารพิษและเกษตรอินทรีย์
3. เพื่อเป็นศูนย์เรียนรู้การประกอบอาชีพการเกษตรผสมผสาน พืช สัตว์ ประมง
4. เพื่อให้เกษตรกรในชุมชนเรียนรู้การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

4) เป้าหมาย

1. จัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียง จำนวน 1 ศูนย์ พื้นที่ 10 ไร่
2. ฝึกอบรมเกษตรกร ปีละ 60 ราย ระยะเวลา 90 วัน
 - หลักสูตร การปลูกพืชปลอดสารพิษ
 - หลักสูตร การเลี้ยงสัตว์แบบผสมผสาน
 - หลักสูตร การเลี้ยงปลาแบบผสมผสาน
 - หลักสูตร การเผาถ่านผลิตน้ำส้มควันไม้ป้องกันกำจัดศัตรูพืช
 - หลักสูตร การปลูกพืชพลังงานทดแทน/การผลิตไบโอดีเซล

5) พื้นที่ดำเนินการ - บ้านเหล่ากลาง หมู่ที่ 5 ตำบลเหล่ากลาง

6) ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2561 ถึง กันยายน 2564

7) แผนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ปฏิบัติ
1	ประชุมคณะกรรมการศูนย์/ชี้แจงโครงการ	ต.ค. – พ.ย.	ศูนย์บริการฯ
2	คัดเลือกเกษตรกร/กำหนดหลักสูตร	ธ.ค. – ม.ค.	กรรมการบริหารศูนย์ฯ
3	จัดซื้อวัสดุ อุปกรณ์ ตามโครงการ	ก.พ. – มี.ค.	คณะกรรมการ
4	ฝึกอบรมเกษตรกรตามหลักสูตร	เม.ย. – พ.ค.	ศูนย์บริการฯ
5	ส่งมอบวัสดุโครงการ	เม.ย. – พ.ค.	จังหวัด/อำเภอ
6	ฝึกปฏิบัติและดำเนินการ	พ.ค. – ก.ย.	เกษตรกร
7	ติดตามประเมินผล	เม.ย. – ก.ย.	จังหวัด/อำเภอ
8	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน	ก.ย.	ศูนย์บริการฯ

8) วิธีการดำเนินงาน

8.1 รายละเอียดโครงการ

- คัดเลือกเกษตรกรร่วมโครงการ จัดตั้งกลุ่ม 1 กลุ่ม 60 ราย
- ฝึกอบรมเกษตรกร 60 ราย แบ่งเป็น 3 รุ่นๆละ 20 ราย อบรมรุ่นละ 30 วัน รวม 90 วัน
- สาธิต/ฝึกปฏิบัติงานในศูนย์เรียนรู้ 90 วัน
- เกษตรกรนำความรู้ไปปฏิบัติในแปลงของตนเอง 60 แปลง 60 ไร่

8.2 การบริหารโครงการ

- คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ คัดเลือกเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ
- จัดตั้งกลุ่มส่งเสริมอาชีพ เลือกตั้งคณะกรรมการ
- ระดมทุนจากสมาชิก รายละเอียด 100 บาท
- จัดตั้งเป็นกองทุน เพื่อดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง และยั่งยืน
- สร้างเครือข่ายเพื่อการขยายผล

9) งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ / แผนการใช้เงิน

9.1 งบประมาณจาก อบต./กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จำนวน 262,400 บาท

9.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรม 182,400 บาท

- ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 60 รายๆละ 30 วันๆละ 100 บาท เป็นเงิน 180,000 บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม 60 รายๆละ 40 บาท เป็นเงิน 2,400 บาท

9.3 ค่าวัสดุอุปกรณ์ จ้างปรับปรุงแปลง โครงการ 80,000 บาท

- ค่าวัสดุ อุปกรณ์ 60 รายๆละ 500 บาท เป็นเงิน 300,000 บาท
- ค่าปัจจัยการผลิต 60 รายๆละ 500 บาท เป็นเงิน 300,000 บาท
- ค่าจ้างปรับปรุงแปลง 10 ไร่ๆละ 2,000 บาท เป็นเงิน 20,000 บาท

10) ผลตอบแทนของโครงการ

10.1 ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- ศูนย์เรียนรู้การเกษตรพอเพียง จำนวน 1 ศูนย์ พื้นที่ 10 ไร่
- เกษตรผ่านการอบรมหลักสูตรการเกษตรพอเพียง จำนวน 60 ราย

10.2 ผลกระทบหรือผลตอบแทนโดยอ้อม

- เกษตรกรนำความรู้ไปปฏิบัติในแปลงของตนเอง
- มีการขยายผลสู่เกษตรกรเครือข่าย

8.โครงการ ศูนย์เรียนรู้การเลี้ยงสัตว์ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

1) ผู้รับผิดชอบ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

2) หลักการและเหตุผล

เนื่องจากสภาพทางสังคมมีการเปลี่ยนแปลง การเลี้ยงสัตว์ก็มีการเปลี่ยนแปลงตามสภาพปัญหา การเลี้ยงสัตว์เพื่อการใช้งานลดลงมามุ่งเน้นการเลี้ยงเพื่อเป็นอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ / การส่งเสริมให้เกษตรกรมีความรู้และเลี้ยงเป็นระบบ ทำให้ได้ผลผลิตที่เหมาะสม ถูกต้องตามกฎหมายสามารถควบคุมโรคได้

3) วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรรับการถ่ายทอดความรู้การเลี้ยงสัตว์ที่ถูกต้อง
2. เพื่อให้กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์แต่ละชนิด(สัตว์ใหญ่, สัตว์เล็ก, สัตว์ปีก)

4) เป้าหมาย

- จัดตั้งกลุ่มเลี้ยงสัตว์ 3 กลุ่ม (สัตว์ใหญ่, สัตว์เล็ก, สัตว์ปีก)
- ฝึกอบรมเกษตรกร 3 กลุ่ม ๆ ละ 5 วัน
- มีกองทุนกลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ 3 กองทุน

5) พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลเหล่ากลาง หมู่ที่ 1-9

6) ระยะเวลาดำเนินการ

1 ตุลาคม 2561 ถึง 30 กันยายน 2564

7) แผนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ปฏิบัติ
1	ประชุมชี้แจงโครงการ	ต.ค. - พ.ย.	ศูนย์บริการฯ
2	สมาชิกจัดตั้งกลุ่ม / คัดเลือกกรรมการ	ธ.ค. - ม.ค.	กรรมการบริหารศูนย์ฯ
3	จัดหาปัจจัยการผลิตสนับสนุน	ก.พ. - มี.ค.	อำเภอ/จังหวัด
4	ฝึกอบรม	เม.ย. - ก.ย.	ศูนย์บริการฯ
5	ดำเนินการเลี้ยงสัตว์ตามโครงการ	พ.ค. - ก.ค.	เกษตรกร
6	ติดตามประเมินผล	ก.พ. - ก.ย.	อำเภอ/จังหวัด
7	สรุปผล / รายงานผล	ก.ย.	ศูนย์บริการฯ

8. วิธีดำเนินงาน

1. รายละเอียดโครงการ

- รวมกลุ่มเกษตรกร/คัดเลือกเกษตรกรร่วมโครงการ จำนวน 500 ราย
- ฝึกอบรมเกษตรกร 3 กลุ่ม ๆ 5 วัน ตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- กลุ่มเลี้ยงสัตว์ใหญ่ (โค-กระบือ) 1 กลุ่ม ๆ ละ 200 ราย
- กลุ่มเลี้ยงสัตว์เล็ก (สุกร,แพะ,แกะ) 1 กลุ่ม ๆ ละ 100 ราย
- กลุ่มเลี้ยงสัตว์ปีก (เป็ด ไก่) 1 กลุ่ม ๆ 200 ราย

2. การบริหารโครงการ

- จัดตั้งกลุ่มเลือกกรรมการ
- ระดมทุนจากสมาชิก
- จัดตั้งกองทุนดำเนินการต่อเนื่อง
- สร้างเครือข่ายขยายผลผลิตต่อเนื่อง

8. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/ แผนการใช้เงิน

8.1 จาก อบต. ปศุสัตว์ 37,000 บาท

8.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรม 27,000 บาท

- ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 500 คนๆ 100 รายๆละ 5 วัน เป็นเงิน 250,000 บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม 500 รายๆละ 40 บาท เป็นเงิน 20,000 บาท

8.3 ค่าวัสดุโครงการ 100,000 บาท

- ค่าวัสดุอุปกรณ์ 500 x 100 เป็นเงิน 50,000 บาท
- ค่าปัจจัยการผลิต 500 X 100 เป็นเงิน 50,000 บาท

9. ผลตอบแทนของโครงการ

9.1 ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- กลุ่มผู้เลี้ยงสัตว์ 3 กลุ่ม สมาชิก 500 คน
- เกษตรกรผ่านการอบรมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

10.2 ผลกระทบหรือผลตอบแทนโดยอ้อม

- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเลี้ยงโค-กระบือ
- อนุรักษ์พันธุ์โค-กระบือ มิให้สูญพันธุ์
- ประชาชนมีเนื้อสัตว์บริโภคเพียงพอ
- ผลพลอยได้จากการเลี้ยง คือ มูลโค-กระบือ ซึ่งใช้เป็นปุ๋ยปรับปรุงดินให้สมบูรณ์
- ช่วยกำจัดวัชพืช

9. โครงการ ส่งเสริมการเลี้ยงปลาตามแนวเศรษฐกิจพอเพียง

1) ผู้รับผิดชอบ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

2) หลักการและเหตุผล

เนื่องจากจำนวนประชากรเพิ่มขึ้น อาหารตามธรรมชาติมีปริมาณลดลงโดยเฉพาะปลาในธรรมชาติ สาเหตุหนึ่งมาจากการใช้สารเคมีและปุ๋ยเคมีจำนวนมาก ทำให้สิ่งแวดล้อมเสียสมดุลธรรมชาติและเกิดสภาพแวดล้อม

ดังนั้น การส่งเสริมการเลี้ยงปลาปลอดภัยจากสารพิษจึงเป็นแนวทางที่จะเพิ่มปริมาณอาหารโปรตีนจากปลาให้มากขึ้นเพียงพอสำหรับบริโภคในท้องถิ่น และสามารถจำหน่ายเป็นรายได้เสริมให้แก่ครอบครัวอีกทางหนึ่ง และผลผลิตที่ได้จะปลอดภัยจากสารพิษตามนโยบายนำไทยสู่ครัวโลก

3) วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้เรื่องการเลี้ยงปลาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
2. เพื่อเพิ่มจำนวนปลาให้มากขึ้นทดแทนปลาธรรมชาติ
3. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มจากการจำหน่ายปลา
4. เพื่อประชาชนมีอาหารบริโภคที่เพียงพอ

4) เป้าหมาย

- ส่งเสริมการเลี้ยงปลาในบ่อดิน จำนวน 8 กลุ่ม

5) พื้นที่ดำเนินการ

ตำบลเหล่ากลาง หมู่ที่ 1 - 8

6) ระยะเวลาดำเนินการ

ตุลาคม 2561 ถึง กันยายน 2564

7) แผนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ปฏิบัติ
1	ประชุมชี้แจงโครงการ	ต.ค. – พ.ย.	ศูนย์บริการฯ
2	สมาชิกจัดตั้งกลุ่ม / คัดเลือกกรรมการ	ธ.ค. – ม.ค.	กรรมการบริหารศูนย์ฯ
3	ฝึกอบรมเกษตรกรผู้ร่วมโครงการ	ก.พ. – มี.ค.	ศูนย์ฯ
4	เตรียมสถานที่	มี.ค. - เม.ย.	เกษตรกร
5	สนับสนุนพันธุ์ปลา	พ.ค. – ก.ย.	กรมประมง
6	ดำเนินการตามแผน	พ.ค. - ก.ย.	เกษตรกร
7	ติดตามผล	ก.ย.	อำเภอ / ศูนย์ฯ
8	สรุปผล รายงานผล	ก.ย.	ศูนย์บริการฯ

8) วิธีการดำเนินงาน

8.1 รายละเอียดโครงการ

- จัดตั้งกลุ่มผู้เลี้ยงปลา จำนวน 8 กลุ่ม 180 ราย
- สนับสนุนพันธุ์ปลากินพืช เลี้ยงในบ่อ 80 บ่อๆ ละ 2,000 ตัว รวม 180,000 ตัว
- ฝึกอบรมเกษตรกร ครั้ง ละ 2 วัน 60 ราย รวม 3 ครั้ง 6 วัน 180 ราย

8.2 การบริหารโครงการ

- คณะกรรมการบริหารศูนย์ฯ คัดเลือกหมู่บ้านเข้าร่วมโครงการ
- เกษตรกรถือหุ้นรายละ 100 บาท
- ค่าปัจจัยการผลิตให้บริหารในรูปกองทุน
- เกษตรกรจัดตั้งเป็นกลุ่มเครือข่าย
- เกษตรกรต้องจัดทำบัญชีฟาร์มแสดงรายรับรายจ่าย
- สรุปรายงานให้ศูนย์ฯ ทราบทุกปี

9) งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ / แผนการใช้เงิน

9.1 งบประมาณจาก อบต. ประมง จำนวน 240,000 บาท

9.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรม 46,800

- ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 2 วัน 180 รายๆละ 100 บาท/วัน เป็นเงิน 36,000 บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม 160 รายๆละ 40 บาท เป็นเงิน 7,200 บาท
- ค่าวิทยากร 3 ครั้งๆละ 2 วันๆละ 3 ชั่วโมงๆละ 200 บาท เป็นเงิน 3,600 บาท

9.3 ค่าวัสดุโครงการ

- ค่ากระชังปลา 9 กระชัง 90,000 บาท
- ค่าพันธุ์ปลา รวม 180,000 ตัวๆละ 0.50 บาท เป็นเงิน 90,000 บาท
- ค่าอาหารปลา 880 กกๆละ 15 บาท เป็นเงิน 13,200 บาท

10. ผลตอบแทนของโครงการ

10.1 ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- เกษตรกรมีความรู้เรื่องการเลี้ยงปลาตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง
- เกษตรกรสามารถเลี้ยงปลาได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม
- มีผลผลิตปลาปลอดภัยบริโภคในชุมชน

10.2 ผลกระทบหรือผลตอบแทนโดยอ้อม

- เกษตรกรผู้ผลิตและผู้บริโภคปลอดภัย
- เกษตรกรมีรายได้เพิ่มขึ้น
- ประชาชนมีอาหารปลาบริโภคเพียงพอ
- สภาพน้ำดี สิ่งแวดล้อมธรรมชาติดี

10. โครงการส่งเสริมไร่นาสวนผสมตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง

1. ผู้รับผิดชอบ ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง

2. หลักการและเหตุผล

เนื่องจากปัจจุบันอาหารตามธรรมชาติลดลงประชาชนจำเป็นต้องมีอาหารสำหรับการบริโภค อีกทั้งการทำนาเพียงอย่างเดียวของเกษตรกรทำให้มีรายได้ไม่เพียงพอสำหรับการใช้จ่ายตลอดทั้งปี อีกทั้งรายได้ที่ได้มาต้องมาใช้จ่ายเป็นค่าใช้จ่ายในการซื้อหาอาหารมาบริโภค

ดังนั้นการส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเกษตรแบบผสมผสาน จึงเป็นแนวทางแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยเกษตรกรจะมีผลผลิตการเกษตรหลายทาง มีผลผลิตที่เป็นอาหารบริโภคในครัวเรือน มีผลผลิตเพื่อจำหน่ายเพิ่มรายได้ มีกิจกรรมให้ทำตลอดทั้งปี

3. วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้เพิ่มเติมจากการเกษตรหลายทาง
2. เพื่อลดต้นทุนการผลิต
3. เพื่อลดรายจ่ายในครอบครัว
4. เพื่อให้มีกิจกรรมทำต่อเนื่องตลอดปี
5. เพื่อรักษาสมดุลธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเกษตรที่ดี

4. เป้าหมาย

- ส่งเสริมการเกษตรแบบผสมผสาน 9 หมู่บ้าน 90 ราย 360 ไร่โดย

5. พื้นที่ดำเนินการ - ตำบลเหล่ากลาง หมู่ที่ 1- 8

6. ระยะเวลาดำเนินการ ตุลาคม 2561 ถึง กันยายน 2564

7. แผนการดำเนินงาน

ที่	กิจกรรม	ระยะเวลา	ผู้ปฏิบัติ
1	ประชุมชี้แจงโครงการ / กระตุ้นให้เกิดแรงบันดาลใจ	ต.ค. – พ.ย.	ศูนย์บริการฯ
2	คัดเลือกหมู่บ้าน / เกษตรกร / ตั้งกรรมการ	ธ.ค. – ม.ค.	กรรมการบริหารศูนย์ฯ
3	ฝึกอบรมเกษตรกรตามโครงการ	ก.พ. – มี.ค.	ศูนย์บริการฯ
4	เตรียมพื้นที่และจุดสาธิต	เม.ย. – พ.ค.	เกษตรกร
5	จัดส่งวัสดุโครงการ	เม.ย. – พ.ค.	จังหวัด/อำเภอ
6	ดำเนินการปลูกพืช,เลี้ยงสัตว์,ประมง ตามโครงการ	พ.ค. – ก.ย.	เกษตรกร
7	ติดตามประเมินผล	เม.ย. – ก.ย.	จังหวัด/อำเภอ
8	สรุปรายงานผลการดำเนินงาน	ก.ย.	ศูนย์บริการฯ

8.วิธีการดำเนินงาน

8.1 รายละเอียดโครงการ

- จัดทำแปลงเกษตรผสมผสาน 80 แปลง 400 ไร่
- ขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 15 X 20 X 1.50 เมตร จำนวน 80 สระ
- ปลูกล้มผลไม้พันธุ์ดี 80 จุดๆละ 50 ต้น รวม 4,500 ต้น
- เลี้ยงปลากินพืช 80 จุดๆละ 2,000 ตัว รวม 180,000 ตัว
- ฝึกอบรมเกษตรกร 3 ครั้งๆละ 2 วัน เกษตรกร 80 ราย

8.2 การบริหารโครงการ

- คณะกรรมการบริหารศูนย์คัดเลือกหมู่บ้านและ เกษตรกรร่วมโครงการ
- เกษตรกรถือหุ้นรายละเอียด 100 บาท
- ค่าปัจจัยการผลิตให้บริหารในรูปกองทุน
- จัดทำบัญชีฟาร์ม แสดงรายรับรายจ่าย

9. งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์/แผนการใช้จ่ายเงิน

9.1 งบประมาณจาก อบต. , เกษตร, ปศุสัตว์, ประมง, จำนวน 576,300 บาท

9.2 ค่าใช้จ่ายในการจัดอบรม 19,800 บาท

- ค่าอาหารผู้เข้าอบรม 2 วัน 80 รายๆละ 50 บาท เป็นเงิน 9,000 บาท
- ค่าอาหารว่างผู้เข้าอบรม 2 วัน 80 รายๆละ 25 บาท เป็นเงิน 4,500 บาท
- ค่าวัสดุฝึกอบรม 80 รายๆละ 30 บาท เป็นเงิน 2,700 บาท

9.3 ค่าวัสดุโครงการ 556,500 บาท

- ขุดสระน้ำในไร่นา ขนาด 15 X 20 X 1.50 เมตร จำนวน 80 สระๆละ 10,000 บาท เป็นเงิน 800,000 บาท
- ค่าพันธุ์ไม้ผล 4,500 ต้นๆละ 25 บาท เป็นเงิน 112,500 บาท
- ค่าพันธุ์ปลากินพืช 180,000 ตัวๆละ 0.50 บาท เป็นเงิน 90,000 บาท

10. ผลตอบแทนของโครงการ

10.1 ผลผลิตหรือผลตอบแทนโดยตรง

- เกษตรกรมีความรู้เรื่องการทำการเกษตรผสมผสานที่ถูกต้องและเหมาะสม
- เกษตรกรมีรายได้จากการเกษตรหลายทาง
- เกษตรกรมีความรู้เรื่องการทำบัญชีฟาร์ม
- ลดต้นทุนการผลิตและลดรายจ่ายในครัวเรือน

10.2 ผลกระทบหรือผลตอบแทนโดยอ้อม

- สิ่งแวดล้อมในแปลงเกษตรดีขึ้น
- เกษตรกรมีชีวิตความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น
- ประชาชนสุขภาพดี มีเงินออม
- เกษตรกรรักท้องถิ่นเกษตรกรรม

ภาคผนวก

กระบวนการจัดทำเวที

ครั้งที่	วัตถุประสงค์ /เป้าหมาย	จำนวนชาวบ้านที่ เข้าร่วมทั้งหมด (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ / ตำแหน่ง).....	ผลที่ได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		
1.	- เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาในด้านต่างๆ - เพื่อทราบถึงศักยภาพต่างๆ ของตำบล - เพื่อทราบถึงปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข - เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า	50	- สนง.เกษตรอำเภอเมืองชัย - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง - องค์การบริหารส่วนตำบล - สภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน - อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	1 16 2 8 8	1.นายผดุง อรัญมิตร - กำนันตำบลเหล่ากลาง 2.นายอริย์ ฤทธิ์ทีก - ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 1 3.นายณรงค์ คำแพงพล - ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่2 4.นายบรรจง นาสินสง - ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 3 5.นายคำผิง คะสุวรรณ - ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 6. นายคำดี พรหมวัง - ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6 7.นายวิระศักดิ์ พรหมโนน - ศรี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 8. นายพิชิต ศรีเสนา	-เกษตรกรจำแนก - ปัญหาของตนเองได้ - และรู้แนวทางแก้ไข - ปัญหาในชุมชน

					ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8	
--	--	--	--	--	-----------------------	--

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	จำนวน ชาวบ้านที่เข้า ร่วมทั้งหมด (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ /ตำแหน่ง)	ผลที่ได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		
					10.นางสมาน พัสตร ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 11. นายประจักษ์ มาตยาคุณ ตัวแทน อบต.เหล่ากลาง 12. นายสมาน ไชยคำภา กรรมการหมู่บ้าน 13. นายสมร ไชยคำภา ตัวแทนสหกรณ์การเกษตร 14. นายไพฑูรย์ แก้วมงคล ตัวแทนกลุ่มอาชีพ	

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	จำนวน ชาวบ้านที่เข้า ร่วมทั้งหมด (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ /ตำแหน่ง)	ผลที่ได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		

2.	- เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาในด้านต่างๆ - เพื่อทราบถึงศักยภาพต่างๆ ของตำบล - เพื่อทราบถึงปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข	50	- สนง.เกษตรอำเภอพ้องชัย - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง - องค์การบริหารส่วนตำบล - สภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน - อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	1 16 2 8 8	1.นายธงชัย ศรีเสนา กำนันตำบลลำชี 2.นายอารีย์ ฤทธิ์ทิพย์ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 3.นายณรงค์ คำแพงพล ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่3 4.นายบรรจง นาสินสัง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 5.นายคำผิง กะสุวรรณ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5 6. นายคำดี พรหมวัง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 7.นายวิระศักดิ์ พรหมโนนศรี ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 8. นายพิชิต ศรีเสนา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8	- เกษตรกรรู้วิธีเขียนโครงการและเสนอของบประมาณในการมาพัฒนาชุมชน
----	---	----	--	---	--	---

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	จำนวน ชาวบ้านที่เข้าร่วมทั้งหมด (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ /ตำแหน่ง)	ผลที่ได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		
					10.นางสมาน พัสดร ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 11. นายประจักษ์ มาตยาคุณ ตัวแทน อบต.ลำชี 12. นายสมาน ไชยคำภา กรรมการหมู่บ้าน 13. นายสมร ไชยคำภา ตัวแทนสหกรณ์การเกษตร 14. นายไพฑูรย์ แก้วมงคล ตัวแทนกลุ่มอาชีพ	

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	จำนวน ชาวบ้านที่เข้าร่วมทั้งหมด (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ /ตำแหน่ง)	ผลที่ได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		
3.	- เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาในด้านต่างๆ - เพื่อทราบถึงศักยภาพต่างๆ ของตำบล - เพื่อทราบถึงปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข - เพื่อให้ชุมชนได้มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนการพัฒนาท้องถิ่นให้เจริญก้าวหน้า	50	- สนง.เกษตรอำเภอหนองชัย - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง - องค์การบริหารส่วนตำบล - สภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน - อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	1 16 2 8 8	1.นายธงชัย ศรีเสนา กำนันตำบลลำชี 2.นายอารีย์ ทะระทิก ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 3.นายณรงค์ คำแพงพล ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่3 4.นายบรรจง นาสินส่ง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 5.นายคำผิง คะสุวรรณ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5 6. นายคำดี พรมวัง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6 7.นายวีระศักดิ์ พรหมโนนศรี ผู้ช่วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 8. นายพิชิต ศรีเสนา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8	-เกษตรกรจำแนก ปัญหาของตนเอง ได้และรู้แนว ทางแก้ไขปัญหา

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	จำนวน ชาวบ้านที่เข้า ร่วมทั้งหมด (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ /ตำแหน่ง)	ผลที่ได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		
					10.นางสมาน พัสตร ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 11. นายประจักษ์ มาตยาคุณ ตัวแทน อบต.ลำชี 12. นายสมาน ไชยคำภา กรรมการหมู่บ้าน 13. นายสมร ไชยคำภา ตัวแทนสหกรณ์การเกษตร 14. นายไพฑูรย์ แก้วมงคล ตัวแทนกลุ่มอาชีพ	

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	จำนวน ชาวบ้านที่เข้า ร่วมทั้งหมด (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ /ตำแหน่ง)	ผลที่ได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		

4.	- เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสนับสนุนกิจกรรมพัฒนาในด้านต่างๆ - เพื่อทราบถึงศักยภาพต่างๆ ของตำบล - เพื่อทราบถึงปัญหา สาเหตุ และแนวทางการแก้ไข	50	- สนง.เกษตรอำเภอพ้องชัย - ศูนย์บริการและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตรประจำตำบลเหล่ากลาง - องค์การบริหารส่วนตำบล - สภาเกษตรกรระดับหมู่บ้าน - อาสาสมัครเกษตรหมู่บ้าน	1 16 2 8 8	1.นายธงชัย ศรีเสนา กำนันตำบลลำชี 2.นายอารีย์ ฤทธิ์ทีก ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 2 3.นายณรงค์ คำแพงพล ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่3 4.นายบรรจง นาสินสัง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 4 5.นายคำผิง กะสุวรรณ ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 5 6. นายคำดี พรหมวัง ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 6 7.นายวีระศักดิ์ พรหมโนนศรี ผู้ช่วย ผู้ใหญ่บ้านหมู่ที่ 7 8. นายพิชิต ศรีเสนา ผู้ใหญ่บ้าน หมู่ที่ 8	- เกษตรกรรู้วิธีเขียนโครงการและเสนอของบประมาณในการมาพัฒนาชุมชน
----	---	----	--	---	---	---

ครั้งที่	วัตถุประสงค์	จำนวน ชาวบ้านที่เข้า ร่วมทั้งหมด (คน)	จำนวนเจ้าหน้าที่ทั้งหมด		จำนวนผู้นำชาวบ้าน (ระบุชื่อ /ตำแหน่ง)	ผลที่ได้รับ
			ชื่อหน่วยงาน	จำนวน (คน)		
					10.นางสมาน พัสตร ตัวแทนกลุ่มวิสาหกิจชุมชน 11. นายประจักษ์ มาตยาคุณ ตัวแทน อบต.ลำชี 12. นายสมาน ไชยคำภา กรรมการหมู่บ้าน 13. นายสมร ไชยคำภา ตัวแทนสหกรณ์การเกษตร 14. นายไพฑูรย์ แก้วมงคล ตัวแทนกลุ่มอาชีพ	